Office of the Additional Principal Chief Conservator of Forests, Mangrove Cell, Mumbai

302, Wakefield House, 3rd Floor, Ballard Estate, Above Britannia & Co. Restaurant, Fort, Mumbai-400 001.

Ph: 022-2694984, 22694985, Email: ccfmmumbai@gmail.com/dcfmangrovecell@gmail.com.

Mangrove Cell / DCF / 363/2023-24 Date: 18/01/2024

To,

The Prothonotary and Senior Master
Hon'ble High Court, Mumbai.

Sub: - Compliance report by the Mangrove Monitoring Committee as per the Directions of Hon'ble Bombay High Court order dated 17th September, 2018 in PIL 87/2006.

The Hon'ble Bombay High Court vide order dated 17th September, 2018 in PIL 87 of 2006 has directed the monitoring committee headed by the Divisional Commissioner as mentioned in Government Resolution dated 16th October, 2018 to submit compliance report after every three months. Accordingly, I am submitting the **16th Compliance report** of the said committee. The same may please be brought to the notice of the Hon'ble Bombay High Court.

(Anitta Patil)
Member Secretary
State Mangrove Monitoring Committee
And
Deputy Conservator of Forest, Mangrove Cell.

Copy to: Government Pleader (Original side), Bombay High Court.
Copy to: Chairman and Additional Chief Secretary (Revenue), Government of Maharashtra.
Copy to: Principal Secretary (Forest), Government of Maharashtra.
Copy to: Chairman and Divisional Commissioner, Konkan Division.

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 27 वी बैठक
दिनांक 27.12.2023 रोजीचे इतिवृत्त
मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग तसेच समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांच्या अध्यक्षतेखाली कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 27 वी बैठक पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा.अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीशः अथवा व्ही. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1.	श्री. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग	विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन यांचे कार्यालय
2.	श्री. एस. व्ही. रामाराव	सहा.अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय
3.	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय
4.	श्री. विवेक गायकवाड (व्ही.सी.द्वारे)	उप आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
5.	श्री. एम. देवेंद्र सिंग (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांचे कार्यालय, जि. रत्नागिरी
6.	श्री. दिपक खाडे (व्ही.सी.द्वारे)	विभागीय वन अधिकारी, चिपळूण	विभागीय वन अधिकारी चिपळूण यांचे कार्यालय
7.	श्री. सतीश बागल (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे कार्यालय
8.	श्री. सुदाम परदेशी (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे यांचे कार्यालय
9.	श्री. अवीशकुमार सोनावणे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे कार्यालय
10.	श्री. सुभाष भागडे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर यांचे कार्यालय
11.	श्री. प्रशांत मर्दे	सहा.पोलीस आयुक्त	पोलीस आयुक्तालय, मुंबई

12.	श्री. सिध्दार्थ गाडे	सहा. पोलीस आयुक्त, ठाणे शहर	पोलिस आयुक्तालय, ठाणे शहर
13.	श्रीमती उर्मिला पाटील (व्ही.सी.द्वारे)	उपविभागीय अधिकारी, ठाणे	उपविभागीय अधिकारी यांचे कार्यालय, ठाणे
14.	श्री. शेखर घाडगे	उपविभागीय अधिकारी, वसई तालुका	उपविभागीय अधिकारी यांचे कार्यालय, वसई
15.	श्रीमती ऐश्वर्या काडुसे (व्ही.सी.द्वारे)	उपविभागीय अधिकारी, कुडाळ	उपविभागीय अधिकारी यांचे कार्यालय, कुडाळ
16.	श्री. सचिन शेजाळ (व्ही.सी.द्वारे)	तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, महसुल रायगड	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रायगड
17.	श्री. युवराज बांगर (व्ही.सी.द्वारे)	तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, ठाणे	जिल्हाधिकारी कार्यालय, ठाणे
18.	श्रीमती तेजस्विनी पाटील (व्ही.सी.द्वारे)	तहसिलदार, महसूल, जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी
19.	श्री. वैभव विधाते	**उपायुक्त, पनवेल महानगरपालिका**	**पनवेल, महानगरपालिका**
20.	डॉ. सागर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार, महानगरपालिका
21.	श्री. प्रविण दत्तात्रेय साळुंके	मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ	म्हाडा
22.	श्री. रणजित कुमार	मीठ अधिक्षक, मुंबई	उप मीठ आयुक्त, बेलॉड इस्टेड यांचे कार्यालय
23.	श्री. धनाजीराव धायगुडे	अधिक्षक, मुंबई नगर भूमापन व भूमि अभिलेख, मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे कार्यालय
24.	श्री. मनोज चव्हाण	विभाग प्रमुख, पर्यावरण विभाग	पनवेल, महानगरपालिका
25.	श्री. प्रभाकर पवार	विभाग कार्यकारी अभियंता	एफ़/दक्षिण विभाग, बृहन्मुंबई महानगरपालिका
26.	श्री. स्वप्निल पाटील	वरिष्ठ अभियंता (SWM) PIN	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
27.	श्री. सुशांत रत्नपारखे	वरिष्ठ अभियंता (SWM) B	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
28.	श्री. अजय रा.पाटणे	कार्यकारी अभियंता (SWM) Z-IV	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
29.	श्री. उमेश पाटील	सहाय्यक अभियंता (टी वार्ड)	टी वार्ड, बृहन्मुंबई महानगरपालिका
30.	श्री. वैभव बा. निंबाळकर	दुय्यम अभियंता, 'एस विभाग'	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
31.	श्री. महेश इरणक	सहा.उद्यान अधिक्षक, 'एल विभाग', मुंबई महानगरपालिका	मुंबई महानगरपालिका
32.	श्री. राजू दौलत वाडीले	सहाय्यक अभियंता, (इवका) एच, पूर्व विभाग	मुंबई, महानगरपालिका
33.	श्रीमती. मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी	ठाणे, महानगरपालिका
34.	श्री. अजय वानखेडे	उप नियोजनकार (पर्यावरण)	सिडको, नवी मुंबई
35.	श्री. जगदीश पाटील	वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण)	सिडको, नवी मुंबई

36.	श्री. गणेश आघाव	प्रशासकीय अधिकारी	नवी मुंबई महानगरपालिका
37.	श्री. सोमनाथ पोत्रे	DMC ZONE (1)	नवी मुंबई महानगरपालिका
38.	श्री. रमेश पाटील	नगररचनाकार	झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण
39.	श्री. मिराशे (व्ही.सी.द्वारे)	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या वतीने सल्लागार, पर्यावरण विभाग	एमआयडीसी, मुंबई
40.	डॉ.रेश्मा पितळे	शास्त्रज्ञ	BNHS, फ़ोर्ट
41.	श्री. सयाजी घाटविसावे	लिपिक, पर्यावरण विभाग	उल्हासनगर, महानगरपालिका
42.	श्री. नितिन भिकाजी विजयकर	पोलीस निरीक्षक	अधिक्षक, पोलीस ठाणे, ग्रामीण
43.	श्री. संजय चव्हाण	पोलीस निरीक्षक	पोलीस कार्यालय, नवी मुंबई
44.	श्री. दिपक इंगोले	पोलीस निरीक्षक	पोर्ट विभाग, नवी मुंबई
45.	श्री. विजय जाधव	पोलीस निरीक्षक, गोराई	गोराई पोलीस झोन XI
46.	श्री. के.एम.धादवड	पोलीस निरीक्षक	M.B.V.V.
47.	श्री. जे.डी. हिबुरे	पोलीस निरीक्षक	सांताक्रुझ पोलीस स्टेशन, मुंबई
48.	श्री. एम.बी.हिरवे	पोलीस उपनिरीक्षक	चारकोप, पोलीस स्टेशन, मुंबई
49.	श्री. एस.व्ही. चव्हाण	पोलीस उपनिरीक्षक	विक्रोली, पोलीस स्टेशन, मुंबई
50.	श्री. व्ही. के. गांधी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सो.
51.	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती (व्ही.सी.द्वारे)	वनशक्ती
52.	श्रीमती. हेमा रमाणी	संचालक	बॉम्बे एन्व्हारमेंट ॲक्शन ग्रुप
*	संचालक, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)	अनुपस्थित	
*	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB)	अनुपस्थित	

व्हि.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नोंद केलेली आहे.

<table>
<tr><th>अ.क्र</th><th>विषय</th><th>करावयाची कार्यवाही</th></tr>
<tr><td>1</td><td>कांदळवन क्षेत्र वन विभागास हस्तांतरीत करणेबाबत चर्चा.</td><td>
• सदर विषयाच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचिका 87/2006 अन्वये पारित केलेल्या कांदळवन क्षेत्राच्या हस्तांतरणांच्या आदेशांबाबत समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी सर्व उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. तसेच खाली नमूद केले प्रमाणे कांदळवन कक्ष, मुंबई कार्यालयाकडे उपलब्ध असलेल्या माहितीप्रमाणे जिल्हानिहाय / शासकीय विभागनिहाय (महसूल तसेच इतर विभाग) संबंधित विभागाच्या अधिपत्याखालील असलेले कांदळवन क्षेत्र वन विभागास हस्तांतरीत करण्यासाठी प्रलंबित असल्याचे सांगितले.
<table>
<tr><th>अ.क्र</th><th>जिल्हा</th><th>शासकीय विभाग</th><th>क्षेत्र (हेक्टर)</th><th>शेरा</th></tr>
<tr><td></td><td>(1)</td><td>(2)</td><td>(3)</td><td>(4)</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>सिंधुदुर्ग</td><td>महसूल</td><td>58.10</td><td>• या संदर्भात निवासी उपजिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग यांनी सदर क्षेत्राची मोजणी झाली असून सदर क्षेत्र देवगड, मालवण व वेंगुर्ला तालुक्यातील असल्याचे सांगितले.
• या अनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग यांना सदर क्षेत्राचे हस्तांतरण 4 दिवसात पूर्ण करण्याचे आदेश दिले.</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>रत्नागिरी</td><td>महसूल</td><td>579.01</td><td>• या संदर्भात तहसिलदार महसूल, जिल्हाधिकारी कार्यालय रत्नागिरी यांनी जमिनीच्या मोजणीचे कामकाज बाकी असल्यामुळे सदर क्षेत्र हस्तांतरीत करु शकत नसल्याचे सांगितले.
• या अनुषंगाने मा. अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी रत्नागिरी यांना सदर क्षेत्राचे हस्तांतरण 15 दिवसात पूर्ण करण्याचे आदेश दिले.</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>पालघर</td><td>वसई-विरार महानगरपालिका</td><td>1277.58</td><td>• सदर क्षेत्र वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या हद्दीत असल्याचे निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर यांनी मा. अध्यक्ष यांना सांगितले.
• या संदर्भात मा. अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपविभागीय अधिकारी, वसई-विरार शहर महानगरपालिका, वसई तालुका यांना सदर क्षेत्राचे हस्तांतरण 1 महिन्याच्या आत पूर्ण करण्याचे आदेश दिले.</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		4.	रायगड	JNPT	70.33	• तहसिलदार महसूल रायगड यांनी सदर क्षेत्र जेएनपीटी यांच्या ताब्यातील असल्याचे सांगितले. • या संदर्भात मा.सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक यांनी तहसिलदार महसूल रायगड यांना रायगड जिल्ह्यातील कांदळवन विभागास अवगत नसलेल्या कांदळवन क्षेत्राची तपासणी करुन सदर क्षेत्र हस्तांतरीत करण्यासंदर्भात उचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले. • या अनुषंगाने मा. अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांनी सदरचे 70.33 हेक्टर कांदळवन क्षेत्राचे हस्तांतरण 8 दिवसात पूर्ण करण्याचे आदेश तहसिलदार जिल्हाधिकारी कार्यालय, रायगड यांना दिले.
		5.	ठाणे	महसूल	2.69	• सदर क्षेत्रावर अतिक्रमण झाले असल्याचे निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी सांगितले.
		6.	मुंबई शहर	महसूल	23.65	• या संदर्भात सदर क्षेत्र सॉल्ट पॅन विभागाच्या ताब्यातील असून केंद्र शासनाच्या ताब्यात असल्याचे समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांनी सांगितले. तथापि याबाबत जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांनी आवश्यक कार्यवाही करण्याचे आदेश मा.अध्यक्ष यांनी दिले.
		7.	मुंबई उपनगर	महसूल	0	
				एकूण	2011.36	
2	महाराष्ट्रातील सर्व सात (7) सागरी जिल्ह्यातील कांदळवना संदर्भातील प्राप्त तक्रारी कार्यक्षमतेने	• **महाराष्ट्र राज्यात कांदळवन क्षेत्र असलेल्या मुंबई, मुंबई उपनगर, ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग या सागर तटीय जिल्ह्यातील कांदळवन क्षेत्रातील अतिक्रमण, कांदळवन तोड, अनधिकृत बांधकाम, कांदळवन क्षेत्रातील डेब्रिज भराव इत्यादी स्वरुपाच्या तक्रारी ईमेलद्वारे तसेच पोस्टाद्वारे तसेच इतर माध्यमांद्वारे कांदळवन कक्ष, मुंबई व या कार्यालयाच्या अखत्यारीत असलेल्या सर्व प्रादेशिक कार्यालयात नागरिकांमार्फत प्राप्त होत असतात. त्यानुसार विविध कार्यालयात विविध माध्यमांद्वारे कांदळवनाशी संबंधित प्राप्त झालेल्या सर्व प्रकारच्या तक्रारी एकाच व्यासपीठावर आणणेकरीता** Mangrove Suraksha App					

	हाताळण्यासाठी App ची निर्मिती करणेबाबत चर्चा.	**ची निर्मिती करण्याचे नियोजन** समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांनी केले आहे. सदर App च्या रचनेचे संक्षिप्त सादरीकरण समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांनी सर्व सदस्यांसमोर सादर केले व त्याबाबत चर्चा करण्यात येऊन मा.अध्यक्ष यांनी सदर App च्या अधिक सक्षमीकरणासाठी सुचवलेल्या सुधारणांची नोंद करण्यात आली.
3	मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचिका क्रमांक 87/2006 मध्ये दिलेल्या निर्देशांच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त यांनी बैठकीत दिलेल्या सूचना.	१. मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांनी जनहित याचिका क्रमांक ८७/२००६ मध्ये दिनांक १७ सप्टेंबर २०१८ रोजी दिलेल्या आदेशातील परिच्छेद क्रमांक ८५ (E) नुसार सर्वसामान्य नागरिकांना कांदळवनासंदर्भातील तक्रारी नोंदविण्यासाठी राज्य शासनास Grievance Redress Mechanism तयार करण्याचे आदेश दिलेले आहेत. त्यानुसार कांदळवन कक्षाने प्रस्तावित केलेल्या Mangroves Surksha App. ची निर्मिती झाल्यानंतर, सदर App उपलब्ध असलेबाबत सर्व अग्रगण्य आणि स्थानिक वृत्तपत्रांमध्ये तसेच सर्व जिल्हाधिकारी, उपविभागीय अधिकारी, तहसीलदार यांचे कार्यालयात तसेच महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ व महाराष्ट्र सागरी मंडळ, सर्व महानगरपालिका, नगरपरिषद यांचे कार्यालयात, पोलीस विभागांच्या कार्यालयामध्ये याबाबत दर्शनी भागावर प्रसिद्धी देणेत यावी. २. कांदळवन कक्षाने अतिसंवेदनशील कांदळवन क्षेत्रामध्ये तात्काळ सीसीटीव्ही बसवावेत, तसेच सदर क्षेत्रात वाहनांनी प्रवेश करू नये, याकरिता बॅरिकेट्स बसवावेत. ३. सर्व जिल्हाधिकारी व महानगरपालिका आयुक्त यांनी MRSAC नागपूर यांचेकडून दर सहा महिन्यांच्या कालावधीने सॅटॅलाइट मॅपिंग करून घ्यावे व त्यासाठी लागणारा खर्च कांदळवन प्रतिष्ठान कांदळवन कक्ष, मुंबई तसेच नाविन्यपूर्ण उपक्रमातून करून त्याबाबतचा अहवाल दोन आठवड्यात समितीस सादर करण्यात यावा. ४. कांदळवनाचे Restoration करण्यासाठी या संदर्भातील तज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शनाखाली कांदळवन संबंधित सर्व यंत्रणांची कार्यशाळा आयोजित करणेबाबत सदस्य सचिव यांनी आवश्यक कार्यवाही करावी. ५. जिल्हा व तालुका स्तरावरील कांदळवन तक्रार व निवारण उपसमित्यांकडून प्राप्त झालेल्या व निराकरण केलेल्या तक्रारींच्या अनुषंगाने त्रैमासिक अहवाल मागवून घ्यावेत व त्याबाबतचा आढावा कांदळवन समितीच्या बैठकीत घेणेबाबत सदस्य सचिव यांना निर्देश देण्यात आले.

		६. कोकण विभागातील सात (७) सागरी जिल्ह्यामधील कांदळवन तक्रारींबाबत दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची तपासणी करणारे तपास अधिकारी (Investigation Officer) यांची दि.२२.०१.२०२४ रोजी बैठक आयोजित करुन, सदर बैठकीमध्ये दाखल झालेल्या गुन्हयांवर करण्यात आलेल्या कार्यवाहीबाबत आढावा घेण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी समितीच्या सह-अध्यक्ष यांना दिले. ७. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी खाजगी जमिनींवरील कांदळवनाखालील क्षेत्र 'वने' म्हणून घोषित करण्याबाबतचे निर्देश दिले आहेत. या अनुषंगाने सह-अध्यक्ष यांनी सर्व जिल्हाधिकारी / जिल्हा अधिक्षक, भूमि अभिलेख यांनी आपल्या कार्यक्षेत्रातील सर्व खाजगी जमिनींवरील कांदळवन क्षेत्राच्या सुरक्षिततेसाठी त्या क्षेत्राच्या जमीनविषयक नोंदी जसे की 7/12, मालमत्ता पत्रक यामध्ये कांदळवनांची 'वन' अशी नोंद अदयावत करण्याच्या सूचना जिल्हाधिकारी / जिल्हा अधिक्षक, भूमि अभिलेख यांना दिल्या. ८. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या आदेशानुसार समितीने अतिसंवेदनशील कांदळवन क्षेत्र निश्चित करावे व सदर क्षेत्राच्या संरक्षणासाठी कोणत्या उपयोजना केल्या आहेत याबाबत समितीच्या अशासकीय सदस्या श्रीमती हेमा रमाणी यांनी मुद्दा उपस्थित केला. हा विषय समितीच्या पुढील बैठकीत चर्चेसाठी ठेवण्याचे निर्देश समितीच्या सदस्य सचिव यांना मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या.

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीकडे प्राप्त झालेल्या तक्रारी व त्याबाबत केलेली कार्यवाही.

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा
		मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी	
1	तक्रार क्र.12 श्री. लुक मेंन्डीस दि.30.11.2018 Mangroves under threat at Bandra east below Mahim-Sion link way.	• मा.अध्यक्ष यांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना डेब्रिज काढण्याबाबतचा अहवाल जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना सादर करावा. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी आठ दिवसात आवश्यक कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करावा. • यानुषंगाने जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचा कार्यालयाचा दि.20.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये समितीस सादर करण्यात आलेल्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, तक्रारदार यांनी त्यांच्या अर्जामध्ये नमूद केलेले ठिकाण माहिम सायन धारावी लिंकरोड लगत रस्त्याच्या उत्तर दिशेला असून सदर क्षेत्र मुंबई उपनगर जिल्ह्यात येत नसून ते मुंबई शहर जिल्हा यांच्या कार्यक्षेत्रामध्ये येते आहे. सहाय्यक आयुक्त एच/पूर्व विभाग बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचेकडील दि.10.10.2023 रोजीच्या अहवालामध्ये तक्रारीत नमूद जागा माहिम-सायन लिंक रोड एच/पूर्व विभागाच्या हद्दीत नसून, सहाय्यक आयुक्त, जी/उत्तर विभाग म्हणजेच मुंबई शहर यांच्या हद्दीत येत असल्याने सदर तक्रार मुंबई शहर यांसकडे वर्ग करावी, असे नमूद आहे. • **याबाबत, मा.अध्यक्ष यांनी सहाय्यक आयुक्त, जी/उत्तर विभाग यांना सदर तक्रारीबाबत केलेला कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत सूचना दिल्या.**	बृहन्मुंबई, महानगरपालिका
2	तक्रार क्र.21 श्री.बी.एन.कुमार व श्री. नंदकुमार पवार दि.09.12.2018 Sion Panvel Highway work damaging Mangroves.	• मा.अध्यक्ष यांनी तक्रार क्रमांक 21 बाबत सॉल्ट पॅन विभागाने सार्वजनिक बांधकाम विभागास जमीन हस्तांतरण केल्याचे पत्र जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे कार्यालयास सादर करुन त्याची प्रत समितीस सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • या दोन्ही तक्रारींबाबत जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी तक्रारदार तसेच उपायुक्त, (विशेष) बृहन्मुंबई महानगरपालिका आणि उप विभागीय अधिकारी, पूर्व उपनगर यांची संयुक्त स्थळपाहणी करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे आश्वासन दिले होते. • तथापि, उपायुक्त मिठागरे, मुंबई यांच्या दि.10.10.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सायन-पनवेल महामार्गाच्या बांधकामासाठी महाराष्ट्र राज्याने सार्वजनिक बांधकाम विभागासाठी विचाराधीन जमीन संपादित केली होती. जमिनीच्या तपशिलाची प्रत, विविध सार्वजनिक प्रयोजनांसाठी इतर विभागाकडे हस्तांतरित करणे, 31 जुलै 1986 रोजीच्या अधिसूचनेची प्रत आणि LAQ क्रमांक 361/2 मधील पुरस्काराची प्रत अहवालासोबत जोडली असून जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांस ईमेलद्वारे कळविल्याचे दिसून येत आहे.	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
3	तक्रार क्र.83 श्री.बी.एन.कुमार दि.01.08.2018 Mangrove killing along Sion-Panvel highway - Request for rapid action force.		

		• तक्रार क्र.21 सायन-पनवेल महामार्गावर योगायतन बंदर-रोड पोलीस चौकीजवळील जमिनीवरील कांदळवन नष्ट करण्याबाबत असून, प्राप्त माहितीनुसार, असे नमूद केले आहे की जमिनीचा एक छोटासा पट्टा (250 मीटर X 30 मीटर) भिंतीने वेढलेला आहे. उत्तरेकडील महामार्ग आणि दक्षिण बाजूला रेल्वेने सन 2001-2003 दरम्यान महामार्गाच्या बांधकामासाठी PWD द्वारे इतर जमिनीसह हा भूखंड संपादित केला होता आणि सदर भूखंड हनुमान सॉल्ट वर्क्स, ट्रॉम्बे सॉल्ट फॅक्टरीचा भाग होता. सध्याचा महामार्ग हा Two ways मार्ग असून 2001-2003, दरम्यान तो Four ways मध्ये बांधला गेला होता. महामार्गाच्या रुंदीकरणत सदर जमिनीचा वापर करण्यात आलेला नसल्याने सदर जमिन रिकामीच राहिली आहे. या जमिनीत उगवलेल्या कांदळवनाचे काही दृष्कृत्ये करणा-यांनी डेब्रिज टाकून नुकसान केले आहे. • तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांच्या कार्यालयाच्या दि.16.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, उपविभागीय अधिकारी, पूर्व उपनगरे, मुंबई उपनगर जिल्हा यांचे दि.03.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये सदर ठिकाणी झालेले अतिक्रमण निष्कासित करणेसाठी दि.10.07.2023 व दि.12.09.2023 रोजीच्या पत्रान्वये उपजिल्हाधिकारी, (अति/निष्का), चेंबूर यांना कळविण्यात आले आहे. परंतु, उपजिल्हाधिकारी, (अति/निष्का), चेंबूर यांनी दि.20.09.2023 रोजीच्या पत्रान्वये सदर निष्कासनाबाबत कार्यवाही करीता अधिकारीता निश्चित करण्यात आलेली नाही असे नमूद केलेले आहे. • तसेच तक्रारीत नमूद ठिकाणावरील अतिक्रमण निष्कासित न झाल्यास कांदळवनाचा ऱ्हास होण्याची शक्यता असल्याने दि.22.12.2021 रोजीच्या पत्रान्वये उप जिल्हाधिकारी, चेंबूर यांना निष्कासनाची कार्यवाही तात्काळ करणेबाबत जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे स्तरावरुन आदेश देणेबाबत विनंती केली असल्याचे नमूद केले आहे. • **त्यानुसार, मा. अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना सदर तक्रारीतील नमूद स्थळावरील डेब्रिज काढणे व अतिक्रमण निष्कासित करणेबाबत केलेल्या कार्यवाहीचे छायाचित्रे व अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत सूचना दिल्या.**	
		• 2) तक्रार क्रमांक 21 संदर्भात सॉल्ट पॅन विभागाने नमूद केलेल्या **Transfer of Salt Pan Land which was notified under mangroves to Forest Departmennt – याबाबत, मा. अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना याबाबत सद्यस्थितीबाबतचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
4	तक्रार क्र.118 श्री. हरीश पांडे दि.25.01.2020	• जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांच्या दि.24.08.2022 रोजीच्या अहवालानूसार नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांनी मा.उच्च न्यायालय यांचेकडील O.O.C.J. PIL writ petition No. 15/2010 च्या अनुषंगाने	बृहन्मुंबई, महानगरपालिका

	Large scale CRZ 1 reclamation & mangroves Destruction in Ganpat Patil Nagar in Dahisar, Mumbai.	जमिनीचा मोजणी अहवाल कोणासही देण्यास कोणतेही कार्यवाही करणेस मनाई असल्याने सदर जागेची मोजणी तुर्तास करता येणार नाही, असे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण कार्यालयास कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. सदर मताशी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर सहमत असल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने समितीने सदर जागेची गुगल अर्थद्वारे तपासणी केली असता सदर ठिकाणी सन 2010 नंतर ही कांदळवनाची तोड करुन अतिक्रमण होत असल्याने संबंधितांवर गुन्हा दाखल करुन 2010 नंतर झालेल्या अतिक्रमणाबाबत नियमोचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले होते. • मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना उप विभागीय अधिकारी, पश्चिम उपनगर यांनी स्थळपाहणी करुन आवश्यक कार्यवाही करण्याचे निर्देश दयावेत व अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. • बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे दिनांक 16.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर बाबतीत तक्रारदार श्री. हरिष पांडे यांचे समवेत दि.31.08.2023 रोजी संयुक्त स्थळपाहणी करण्यात आली. स्थळपाहणीकरीता मंडळ अधिकारी बोरीवली, वनपाल बोरीवली, वनरक्षक बोरीवली, नगर भूमापन अधिकारी बोरीवली, एम.एच.बी. पोलिस स्टेशन बृहन्मुंबई महानगरपालिका आर/उत्तर विभागातील अधिकारी उपस्थित होते. सदर स्थळपाहणी दरम्यान वनपाल, बोरीवली यांनी सदर जागेचे GPS reading घेऊन पंचनामा तयार केला आहे. त्याबाबतचा अहवाल वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मुं.कां.सं.घ. पश्चिम मुंबई यांचेकडून प्राप्त झाल्यानंतर योग्य ती उचित कार्यवाही महानगर पालिकेतर्फे करण्यात येईल असे नमूद केले आहे. • **याबाबत, मा.अध्यक्ष यांनी उप विभागीय अधिकारी, पश्चिम उपनगर व उप आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना आवश्यक कार्यवाही करुन केलेला कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत सूचना दिल्या.**	
5	श्रीम.आदिती प्रधान. तक्रार क्र. 69 Debris dumping in Lokhandwala Mangrove in Andheri West. दि.20.04.2019	• जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांच्या दि.12.02.2020 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीत नमूद ठिकाण हे मौजे वर्सोवा, ता.अंधेरी स.क्र.120 अ, येथील मिळकत "महाराष्ट्र हौसिंग बोर्ड" यांच्या मालकीची आहे. सदर ठिकाणी टाकण्यात आलेले डेब्रिस हे कांदळवन क्षेत्र व त्यापासून ५० मीटरच्या आत आहे. • तद्नूसार मा.मुख्य अधिकारी, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई तसेच आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचेशी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे कार्यालयाकडून पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे. • तद्नूसार मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, म्हाडा यांच्या दि.08.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने मौजे – वर्सोवा, ता. अंधेरी येथील स.न.120, न.भू.क्र.1374 अ या ठिकाणी स्थळपाहणी करण्यात आली असून दि.16.03.2023 रोजीचा पंचनामा, संबंधित जागेचे छायाचित्रे समितीस	बृहन्मुंबई, महानगरपालिका

<table>
<tr><td></td><td></td><td>पाठविण्यात आलेली आहेत. सदर ठिकाणी टाकण्यात आलेले डेब्रिज हे कांदळवन क्षेत्रात टाकण्यात आलेले असल्याचे नमूद केले आहे.
• या प्रकरणी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा यांनी तात्काळ एफ.आय.आर दाखल करावा आणि सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीत सादर करण्याच्या सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या होत्या.
• त्याअनुषंगाने महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण यांचे कार्यालयाचा दि.25.10.2023 रोजीच्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, मौजे वर्सोवा, ता.अंधेरी येथील स.न.120, न.भू.क्र.1374 अ या ठिकाणी दि.16.03.2023 रोजी स्थळ पाहणी करण्यात आली असून सदर मिळकत मुंबई मंडळाच्या एस.व्ही.पी.नगर अभिन्यासाच्या हद्दी बाहेर आहे. यामुळे म्हाडातर्फे सदर प्रकरणी FIR दाखल करणे नियमानुसार शक्य होणार नाही. त्यामुळे सदर कार्यवाही मुंबई, महानगरपालिके मार्फत करणे उचित होईल असे नमूद केले आहे.
• सदर तक्रार प्रकरणी बृहन्मुंबई, महानगरपालिका यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.
• त्याअनुषंगाने बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.21.12.2023 रोजीच्या अहवालानूसार स्थळ पाहणी दरम्यान असे निदर्शनास आले की, मौजे – वर्सोवा ता.अंधेरी येथील स.न. 120, न.भू.क्र. 1374 अ जागा महानगरपालिकेच्या हद्दी बाहेर आहे. महाराष्ट्र शासन परिपत्रक क्र.जमीन-07/2013/प्र.क्र.374/ज-1 दिनांक 10.10.2013 च्या सुचना क्रमांक 03 नूसार शासकीय जमीन ज्या विभागाच्या ताब्यात आहे त्या विभागाच्या / संस्थेच्या स्थानिक अधिकारी यांनी तात्काळ पोलीसात फिर्याद देण्यात दक्षता घ्यावी. सदर परिपत्रकामध्ये जबाबदारी स्पष्ट केली आहे त्याचे अवलोकन करावे.
• सबब, विषयांकित बाबतीत जिल्हा कांदळवन संरक्षण व संवर्धन समिती यांजकडून पोलीसात फिर्याद दाखल करण्यात यावी असे नमूद केले आहे.</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• 2) महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण यांचे कार्यालयाचा दि.03.11.2023 रोजीच्या पत्रानूसार म्हाडा मंडळाच्या अखत्यारीतील जे अभिन्यास आहेत किंवा इतर जमिनी आहेत, अशा जमिनीपैकी कोकण मंडळाच्या ताब्यातील कोलशेत येथील सर्व्हे क्र. 20/5 पै, 7 पै, 8,9,10, स.नं.21/1 पै, 57 पै, 8 पै, स.न.31/1 पै, 4 पै, 5, 6 पै, स.न.32/3, 4 व 5, स.नं.22/3 पै, 7 पै, 8 पै या क्षेत्रापैकी काही कांदळवन क्षेत्र येत असल्यामुळे या कार्यालयामार्फत कोलशेत जमिनीची मोजणी करण्याकरिता नगर भुमापन अधिकारी ठाणे व वनपरिक्षेत्र अधिकारी ठाणे कांदळवन यांना पत्रव्यवहार करण्यात आला होता.
• त्यानुसार वनपरिक्षेत्र अधिकारी ठाणे यांनी म्हाडा मिळकतीतील सर्व्हे क्रमांकापैकी स.न.22/3ब, 22/7 ब, 22/8 ब, 31/1 अ, 31/1 ब, 31/1 क, 31/4 अ, 31/4 ब, 31/5, 31/6 अ, 31/6 ब, 32/5, 32/3 ब हे</td><td>मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ व नियो./प्रा., महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण</td></tr>
</table>

		अधिसूचना क्र. एफएलडी-12/2020 प्र.क.286/फ-3 दि.22.01.2021 अधिसूचित झाली असून सदर अधिसुचित सर्व्हे क्रमांकाचा ताबा मंडळ अधिकारी, बाळकुम ता.जि.ठाणे यांनी वनपाल, ठाणे कांदळवन या कार्यालयाला दि.11.06.2021 रोजी दिला असल्याचे संदर्भाधीन पत्रान्वये कळविले आहे. त्यानुसार म्हाडाच्या कोकण मंडळातील कोलशेत येथील कोणतेही क्षेत्र कांदळवन बाधीत होत नसल्याचे कळविले आहे.	
6	श्री. स्टॅलिन डी. तक्रार क्र. 160 Request to respect Municipal Commissioner Carter Road at Bandra Mangrove pollution. दि.18.10.2021	• जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे दि.23.08.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेवर फरशीचे तुकडे, डांबर गोळे, प्लॅस्टिकचे तुकडे इ. भराव निदर्शनास आले आहे. • त्याअनुषंगाने कांदळवन व समुद्रकिनारी क्षेत्रात झालेली भरणी / भराव काढून टाकून सदर ठिकाण पुर्ववत करणेबाबत बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दि.05.01.2022 रोजीच्या पत्रान्वये तसेच उपायुक्त (घनकचरा व्यवस्थापन) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दि.06.07.2022 रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. • याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी उपायुक्त, (विशेष) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकण्यासाठी ठोस नियोजन पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश दिले. यासंबंधी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीत सादर करण्याच्या सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या होत्या याबाबत, सर्व महानगरपालिका यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील कांदळवन क्षेत्रात टाकलेला भराव काढण्यासाठी ठोस नियोजन पुढील बैठकीपूर्वी सादर करावे यासाठी सदस्य सचिव यांनी पत्र सादर करण्याच्या सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या होत्या. • तसेच सर्व महानगरपालिका यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील कांदळवन क्षेत्रात टाकलेला भराव काढण्यासाठी ठोस नियाजन पुढील बैठकीपूर्वी सादर करावे यासाठी सदस्य सचिव यांनी पत्र सादर करण्याच्या सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या होत्या. • **याबाबत, विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ. कुर्ला यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला
7	तक्रार क्र. 196 श्रीमती श्वेता वाघ – दि. 22.09.2022 Dumping of debris, and destruction of mangrove habitat in versova near KPS memorial school.	• जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीत नमूद ठिकाण राखीव वन म्हणून अधिसूचित झालेली असून सदर मिळकतीचा ताबा दि.09.04.2021 रोजी वनविभागाकडे हस्तांतरित करण्यात आलेला आहे. सदर प्रकरणी वनविभागामार्फत गु.क्र.E/34/2021-22, दि.23.10.2021 अन्वये वनगुन्हा नोंदवण्यात आला आहे. जागेवर रस्त्याचे काम चालू असताना 1 डंपर व 2 जे.सी.बी. ही वाहने जप्त करण्यात आली आहेत. प्रकरणी वनविभागामार्फत पुढील कार्यवाही सुरु असल्याबाबत नमूद केले आहे. • या अनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते.	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला

		• **सदर तक्रार प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
8	तक्रार क्र. 202 श्री.रेजी अब्राहम, मुंबई Destruction of Mangroves on 40 plus acres of govt land at prime location in borivali dahisar belt off Link Road. Date:29.11.2022	• सदर प्रकरणी उपायुक्त, (विशेष) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांनी तात्काळ अतिक्रमण आणि बांधकाम काढून पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • याअनुषंगाने, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.16.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे एक्सर, ता. बोरीवली येथील स.क्र.221 पै, न.भू.क्र. 532 पै येथील दहिसर बेल्ट येथील ई-स्काय क्लब याठिकाणी भरणी करून कांदळवनाचा ऱ्हास केल्याबाबत पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 मधील कलम 15(1) (2) अन्वये मंडळ अधिकारी बोरीवली यांनी एम.एच.बी. कॉलनी पोलिस ठाणे येथे गुन्हा रजिस्टर क्र. 0292/2023 दि. 01.07.2023 अन्वये ज्ञानेश कमलाकर सामंत यांचेवर गुन्हा दाखल करणेत आलेला आहे. तसेच, सर्वे क्र.221 पै, न.भू.क्र. 532 पै एस.के. रिसॉर्टच्यामागे, खुटारपाडा, बोरीवली (पश्चिम), येथील अनधिकृत बांधकामाबाबत दिनांक 10.04.2023 रोजी या कार्यालयामार्फत एकूण 5 गोडाऊनचे अनधिकृत बांधकामांवर महानगरपालिका अधिनियमानुसार नोटीस बजावून निष्कासित करण्यात आले आहे. तसेच सदर ठिकाणी इतर एकूण 08 अनधिकृत बांधकामांवर महानगरपालिका अधिनियमानुसार नोटीसा बजावण्यात आल्या आहेत व सदर नोटीसीविरोधात पक्षकाराने मा. न्यायालयात दावा दाखल केला आहे. तसेच, सद्यस्थितीत मा. न्यायालयाने सदर प्रकरणी स्थगिती आदेश दिले असून मा. न्यायालयाच्या अंतिम आदेशानंतर पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल. • **याबाबत, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना मा.न्यायालयाच्या अंतिम आदेशाची सद्यस्थिती जाणून घेऊन त्याबाबतचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
9	तक्रार क्र. 204 श्री.अली असगर मोहमद तहसिलदार, मालाड मालवणी परिसरातील कांदळवन नष्ट करणारे भुमाफिया व महानगरपालिकेचे खाजगी ठेकेदार यांच्या विरुध्द कायदेशीर कारवाई होणेबाबत. दि : 07.11.2022	• पोलीस उप आयुक्त (अभियान), पोलीस आयुक्त यांचे कार्यालय यांचे दि.05.08.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीबाबत मालवणी पोलीस ठाणेस गुन्हे नोंद करण्यात आले असून सदर गुन्हयांचा तपास करण्यात येत आहे. तसेच अर्जदार श्री.अली असगर मोहम्मद तहसिलदार यांना नमूद केलेल्या गुन्हयांबाबत माहिती दिली असता, त्यांनी समाधान व्यक्त करुन तक्रारीबाबत त्यांची सध्या कोणतीही तक्रार नसून त्यांनी केलेला तक्रार अर्ज दप्तरी दाखल करण्यास त्यांची कोणतीही हरकत नसल्याचे सांगितले आहे. परिमंडळ 11 मधील समुद्र किनाऱ्या व खाडी लगत असलेल्या पोलीस ठाणेस, कांदळवन संदर्भात प्राप्त तक्रारीबाबत गुन्हे दाखल करुन तपास करण्यात येत आहे. • याप्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीत सादर करण्याचे निर्देश दिले होते.	1. पोलीस आयुक्त, मुंबई शहर 2. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी मुंबई, उपनगर

		• **याबाबत, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
10	तक्रार क्र. 206 श्रीमती. श्वेता भट Destruction of Mangroves by way of construction of walls at creeks along the Malad Marve road area, Malad West. दि : 21.12.2022	• या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी उपायुक्त, (विशेष) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना भिंत तोडून पाण्याचा प्रवाह पुर्ववत करण्याचे व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.16.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार विषयांकित प्रकरणी मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग तथा अध्यक्ष, कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती यांनी उपायुक्त (विशेष), बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सदर भिंत तोडून पाण्याचा प्रवाह पूर्ववत करण्याचे व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देशित केले. त्याअनुषंगाने या कार्यालयामार्फत सदर भिंतीचा शोध घेण्याचा प्रयत्न केला असता नेमकी कोणती भिंत निष्कासित करायची आहे याबाबत कोणतीही माहिती मिळत नव्हती. यास्तव श्रीम. सविता पाडवे, मंडळ अधिकारी, मालवणी यांना संयुक्त स्थळ पाहणी करण्याकरिता विनंती केली असता तलाठी साझा, मालवणी यांसकडून मिळालेल्या माहितीनुसार तक्रार केलेल्या ठिकाणी अस्तित्वात असलेल्या नाल्याच्या रूंदीकरणाचे काम झाले असल्याचे समजते. सदर काम हे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या प्रमुख अभियंता (प.ज.वा.) या विभागामार्फत करण्यात आल्याचे समजते. यास्तव या कार्यालयामार्फत प्रमुख अभियंता (प.ज.वा.) विभागाकडे पत्र क्र.एसीपीएन/1185/एसआर/एईबीएफ दि. 09.10.2023 अन्वये संबंधित तक्रारीबाबत उचित कार्यवाही करून कार्यपूर्ती अहवाल उपायुक्त विशेष आणि कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती यांस सादर करण्याकरिता कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. • **याबाबत, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. बृहन्मुंबई, महानगरपालिक ा 2. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
11	तक्रार क्र.207 श्री. झोरु भातेना, मुंबई दि. 06.01.2022 जुहू कोळीवाडा बीच या ठिकाणी कांदळवनाचा ऱ्हास व अतिक्रमण झाले असल्याबाबत.	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.04.07.2022 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद क्षेत्रातील अतिक्रमणाबाबत महसूल विभागाकडून दि.01.04.2022 रोजी FIR 0251 अन्वये सांताक्रुझ पोलीस ठाणे येथे गुन्हा दाखल करण्यात आले आहे. त्यामुळे या विभागाकडील सदर तक्रार निकाली काढण्याबाबत विनंती केली आहे. • या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी उपायुक्त, (विशेष) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्या अनुषंगाने, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.16.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार उपजिल्हाधिकारी (अति/निष्कासन) वांद्रे यांचेकडून क्र. उपजि/अति/निष्का/वांद्रे-1/टे.नं.-4/जुहू कोळीवाडा	1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 3. MCZMA

		निष्कासन/2023/जा.क्र. दि.06.04.2023 रोजीच्या पत्राद्वारे मौजे जुहू ता.अंधेरी येथील जुहू कोळीवाडा, हिराबुआ गावडे मार्ग, सांताक्रुझ (पश्चिम) या सरकारी जागेवरील अनधिकृत बांधकामाच्या निष्कासनासाठी मजूर मशिन पुरविणेबाबत कळविण्यात आलेले होते. त्या अनुषंगाने या कार्यालयाद्वारे सदर (logistic Support) पुरविण्यात आले होते. तथापि पोलीस बंदोबस्त न मिळाल्यामुळे सदरची कारवाई पुनश्च दि. 16.05.2023 व 17.05.2023 ला आयोजित केल्याबद्दल उपजिल्हाधिकारी (अति/निष्कासन) वांद्रे यांचे क्र. टे-4/ जुहू कोळीवाडा/निष्कासन/2023/जा.क्र.321 दि. 03.05.2023 अन्वये कळविण्यात आले होते. त्या अनुषंगाने पुन:श्च मुकादम, मजूर व जेसीबी पुरविण्यात आले होते. • **याबाबत, पोलिस बंदोबस्ताकरीता जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी पोलिस आयुक्त यांना त्यांच्या स्तरावर पत्र देणेबाबत सूचना दिलेल्या असून केलेला कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
12	तक्रार क्र.216 श्री.सुमित अशोक धुरी. दि. 26.02.2023 Merciless killing of Mangroves, illegal reclamation & encroachment of Forest land and constructions.	• सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी सदर जागा वन विभागास हस्तांतरित केल्याचे सांगितले. • या अनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • **सदर तक्रार प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल 8 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
13	तक्रार क्र.217 श्रीमती गुंजन गुप्ता. Burning of Mangroves in Malad West (Near Mindspace/Evershine Nagar) दि. 27.02.2023	• जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे दि.24.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार प्रकरणी वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, पश्चिम मुंबई यांचेकडील पत्र दि.24.04.2023 अन्वये तक्रारीतील नमूद क्षेत्र अधिसूचित राखीव कांदळवनाचा भाग नाही. सदरचे क्षेत्र हे खाजगी कांदळवन क्षेत्र असून MRSAC नकाशानूसार सदर जागेवर सन 2005 साली कांदळवन दिसून येते. परंतु सद्यस्थितीत कांदळवन दिसून येत नाही. सदर क्षेत्राची पाहणी केली असता, सदर ठिकाणी इंजायली झाडे झुडपे दिसून येत आहेत व सदर ठिकाणी आग लागण्याच्या छोटया-छोटया खुणा दिसून आल्या. तसेच सदर ठिकाणी कोठेही कांदळवनाची तोड अथवा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे तहसीलदार बोरीवली यांचे अहवालानूसार नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना सदर तक्रारीबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **तथापि या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना पुरवणी अहवाल 15 दिवसात सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी पुन:श्च सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर

14	तक्रार क्र.227 Switsy Henriques, Borivali Gorai Police station fails to accept FIR against mangroves being cut. दि. 13.04.2023	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना सदर तक्रारीबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत, दि. 06 डिसेंबर, 2023 रोजी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी बैठक घेऊन सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.** • त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांचे दि.18.12.2023 रोजीच्या अहवालानूसार जी.पी.एस.क्र.1 चे क्षेत्र हे खाजण क्षेत्रालगत असल्याचे दिसून येत आहे. व MRSAC नकाशानुसार जी.पी.एस. क्र.1 च्या ठिकाणी कांदळवन दिसून येत नाही. परंतु सद्यस्थितीत जी.पी.एस.क्र.1 च्या ठिकाणी मेस्वाक प्रजातीची झाडे असल्याचे दिसून येत आहे. तसेच जी.पी.एस.क्र. 2 च्या ठिकाणी मढ प्लॉट असल्याचे दिसून येत आहे. व त्या ठिकाणी कचरा, तसेच डेब्रिज टाकल्याचे दिसून आले. • सदरचे क्षेत्र या विभागाच्या ताब्यात नाही व 50 मी बफर झोन क्षेत्रात कार्यवाही करण्याचे अधिकार महसूल विभागाकडे आहेत. वनक्षेत्रपाल पश्चिम मुंबई यांनी त्यांचे कार्यालयाकडील दि.18.04.2023 रोजीच्या पत्रान्वये तहसिलदार बोरीवली व सहा. आयुक्त बृहन्मुंबई महानगर पालिका, पी/उत्तर विभाग यांना पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत पुढील कारवाई करणेकरीता कळविण्यात आलेले आहे. तसेच तक्रारदार यांना त्याबाबत कळविलेले असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच या कार्यालयाकडील दि.18.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत पुढील कारवाई करणेकरीता कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई
15	तक्रार क्र.228 श्रीमती भाविता दुंगार दि. 11.04.2023 व श्री.अभिषेक कदम दि. 06.04.2023 Encrochment in CRZ and Forest areas near Marve Road.	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी उपायुक्त, (विशेष) बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना कार्यवाही करण्याचे निर्देश दयावेत. तसेच, झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • त्या अनुषंगाने, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांचे दि.03.10.2023 च्या अहवालानुसार मौजे मालवणी, ता. बोरीवली स.क्र. 28/1 व 215, 28/3, 29/2 येथील मरीना एन्क्लेव येथील नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्राचा भाग नाही. परंतु, जी.पी.एस.क्र.2,3, व 2 चे क्षेत्र खाजण क्षेत्रापासून 50 मी. च्या आत येत आहे. MR-SAC नकाशानूसार सन 2005 साली सदर ठिकाणी कांदळवन नाही. तसेच सद्यस्थितीत सदर ठिकाणी कांदळवन नाही. सदर क्षेत्रात अंदाजे 10 ते 12 गुंठे क्षेत्रात मुरूम, दगडाचा भराव टाकलेला दिसून आला. एक पक्की शेड, तीन ते चार कच्च्या स्वरूपाच्या झोपडया लगतच्या अंदाजे 15 x 15 मीटर मोजमापाची कच्ची शेड बांधली आहे. प्रकरणी तक्रारीत नमूद सदरचे क्षेत्र हे राखीव कांदळवनापासून 50 मीटरच्या आत येत असल्याने पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 चे कलम 15 (1)(2) अन्वये मंडळ अधिकारी, मालवणी	1. सहाय्यक अभियंता (घ.क.व्य.), पी/उत्तर, बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर

		यांनी मालवणी पोलीस ठाणे येथे गुन्हा रजिस्टर क्र.0962, दि.29.07.2023 अन्वये अज्ञात इसमा विरुद्ध गुन्हा दाखल केलेला आहे. • तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.30.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीत नमूद केलेले स्थळ हे आर/दक्षिण विभागात येत असून सदर ठिकाणी झालेली अनधिकृत बांधकामे महाराष्ट्र शासनाच्या जागेवर असून सदर ठिकाणी उपजिल्हाधिकारी (अति/निष्का) व सक्षम प्राधिकारी बोरीवली -1 यांच्या कार्यालयामार्फत वेळोवेळी कार्यवाही करण्यात येते. सबब तक्रारीत नमूद ठिकाणी योग्यती कार्यवाही करण्याकरीता उपजिल्हाधिकारी (अति/निष्का) व सक्षम प्राधिकारी बोरीवली -1 यांस दि.23.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. • **या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
16	तक्रार क्र.236 श्री. संजय सिंघ गणपत पाटील नगर, CTS No. 532, सर्व्हे नं. 221, एक्सार विलेज, न्यू लिंक रोड, दहिसर पश्चिम येथील तक्रारीबाबत. दि.23.03.2023.	• या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर, विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्या अनुषंगाने, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.16.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर बाबतीत श्री. संजय सिंघ यांच्या तक्रारीच्या अनुषंगाने मंडळ अधिकारी बोरीवली, वनपाल बोरीवली यांच्या समवेत दि.26.06.2023 रोजी संयुक्त स्थळपाहणी करण्यात आली होती. तद्नंतर या विभागास दि.01.08.2023 रोजी वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, बोरीवली पश्चिम, मुंबई यांचेकडील अहवालामध्ये अनधिकृत बांधकामाचे क्षेत्र हे बफर झोन मध्ये येत असून सदरचे क्षेत्र हे सरकारी क्षेत्र आहे असे नमूद करण्यात आले आहे. तसेच सदर ठिकाणी पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (महसूल) यांनी कार्यवाही करणे अपेक्षित असल्याचे नमूद करण्यात आले आहे. • तसेच जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचा कार्यालयाचा दि.20.10.2023 रोजीच्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, तक्रारीत नमूद क्षेत्र हे अधिसूचीत कांदळवनाचा भाग आहे. सदर ठिकाणी असलेल्या अतिक्रमणावर कांदळवन कक्षाचे बोरीवली रौंड गुन्हा नं. E/11/2019-20, दि. 20.12.2019 अन्वये गुन्हा नोंद करण्यात आलेला आहे. तसेच सदर गुन्हयाबाबत मा.दिंडोशी सत्र न्यायालयात केस चालू आहे. या प्रकरणी प्राधिकृत अधिकारी तथा सहाय्यक वनसंरक्षक, कांदळवन संरक्षण, मुंबई यांचे मार्फत अतिक्रमणांना नोटीस देण्यात आली असून निष्कासनाची कार्यवाही प्रस्तावित असल्याचे कांदळवन कक्षाच्या अहवालात नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारो, कुर्ला

		• **या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन एकत्रित अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
17	तक्रार क्र. 251 (अ) **श्री. स्टॅलिन डी.** Illegal Occupation of Chheda Nagar Reserved Forest in chembur, Mumbai. दि.30.09.2023	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **तथापि, या प्रकरणी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
18	तक्रार क्र.255 श्री. सुमित अशोक धुरी Complaint regarding shameless and merciless killing of Mangroves, illegal reclamation & encroachment of Forest land and construction of concrete wall and piling activities near stellar school at MHADA, Four Bungalows, Andheri - W, Mumbai. दि.18.07.2023.	• जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचा कार्यालयाचा दि.20.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये समितीस सादर करण्यात आलेल्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, मौजे वर्सोवा येथील न.भू.क्र. 1374/अ ची मिळकतपत्रिका पाहता मा.विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचेकडील महाराष्ट्र शासन राजपत्रात दि.07.07.2008 रोजी प्रसिध्द झालेल्या अधिसूचना क्र.म.शा/का-2/वने/सीआर/2211/डी, दि.05.07.2008 प्रमाणे मा.अ.भू.अ./मुंबई उ.न.जिल्हा यांचेकडील पत्र क्र.न.भू.सं.2/कांदळवन/2008, दि.30.07.2008 अन्वये न.भू.क्र.1374/अ पैकी 298770.00 चौ.मी.कांदळवन क्षेत्रास संरक्षीत वने म्हणून नोंद दाखल केली व या कार्यालयाकडील आदेश क्रमांक कार्या-2 आय/टे-8/कावि.का.क्षेत्र हस्तांतर/2020, दि. 06.10.2020 व दि. 07.12.2020 जा.क्र. 7927 आणि महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार क्र. 199 अ.क्र. 117(2) दि.17.10.2018, अ दि.08.03.2019 व अ दि. 20.03.2019, तसेच दि.09.04.2021 रोजीची ताबापावती अन्वये न.भू.वर्सोवा ता.अंधेरी येथील न.भू.क्र.1374/अ पैकी क्षेत्र 228970.00 चौ.मी. कांदळवन क्षेत्र अधिसुचित झालेने धारक सदरी महाराष्ट्र शासन "संरक्षित वने" (कांदळवन) अशी नोंद दाखल केली आहे. • कांदळवन कक्षामार्फत वनरक्षक, गोराई यांनी सदर जागेचे GPS Reading घेतले असून वनरक्षक, गोराई यांनी सदर प्रकरणी सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फ़त अधिसुचित कांदळवन क्षेत्रात ओम सिध्दी कन्ट्रक्शन प्रा.लि. कंपनी यांचेकडून कुंपणभिंत बांधणेकामी पायलिंगद्वारे माती परिक्षणाचे काम चालू असताना सदरचे काम तात्काळ थांबवून उपरोक्त कंपनीवर क्र.E/18/2023-24, दि.24.07.2023 रोजी गुन्हा नोंद केलेला आहे. त्याबाबतची पुढील चौकशी सुरु असल्याचे वनपरिक्षेत्र अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, पश्चिम मुंबई यांच्या दि.11.10.2023 रोजीच्या अहवालात नमूद केले आहे.	विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

		• **या प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांनी नोंदविण्यात आलेल्या गुन्हाचा सद्यस्थिती अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.** • त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांचे दि.18.12.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे क्षेत्र अधिसुचित कांदळवनाचा भाग आहे. MRSAC नकाशानुसार सन 2005 साली जी.पी.एस.क्र.2 च्या ठिकाणी कांदळवन आहे. कार्यकारी अभियंता, मार्ग विकास विभाग क्र.4 अंधेरी यांचे मार्फत अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रात 3 ठिकाणी माती परिक्षण (बोअरहोल) करण्यात आले आहे. वनक्षेत्रपाल पश्चिम मुंबई यांनी बोरीवली रौंड गुन्हा क्र. E/18/2023 दि.24.07.2023 अन्वये गुन्हा नोंद करण्यात आला असून अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रातील साहित्य जप्त करण्यात आले आहे. तसेच सदर गुन्ह्याबाबत पुढील तपास चालू असून तक्रारदार श्री. सुमित धुरी यांना अहवालाबाबतची वस्तुस्थिती दि.16.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आलेले असल्याचे नमूद केले आहे.	
19	तक्रार क्र.259 श्री.धिरज परब मुंबईच्या गोराई येथील एस्सेल वर्ल्ड/ पॅन इंडिया या व्यावसायिक कंपनीने स्वत:च्या आर्थिक फायद्यासाठी कटकारस्थान करुन कित्येक एकर जागेतील कांदळवन नष्ट करुन पर्यावरणाची हानी केल्या प्रकरणी गुन्हा दाखल करणे, केलेला भराव, बांध व बांधकामे काढून टाकून त्याचा खर्च तसेच पर्यावरणाची हानी केल्याची नुकसान भरपाई वसूल करणे तसेच पुन्हा खाडीच्या प्रवाहाचे नैसर्गिक मार्ग खुले करुन कांदळवन लागवड करणेबाबत. दि. 05.06.2023.	• या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 09.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये संबंधित अधिकारी यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला होता. तथापि, अहवाल अप्राप्त आहे. • **याबाबत, जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना आवश्यक कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
20	तक्रार क्र. 263 श्री. संतोष पुजारी Land Graber / Land Mafia Bans Bahadur Jaiswal are busy in	• जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे कार्यालयाचा दि.30.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, तक्रारीत नमूद मिळकतीवर कांदळवन किंवा बफर झोन याची हानी झाल्याचे दिसून येत नाही. त्यामुळे सदर प्रकरणी पर्यावरण संरक्षण अधिनियम, 1986 कलम 15 (1) व (2) अन्वये कारवाई करता येत नाही. तसेच सदरची	आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका

	filling Talav (Pond) with Debris & Encroaching Government Land. दि.20.08.2023.	जागा खाजगी मालकीची असून, सदर जागेवरील बांधकाम व भरणीबाबत सहा.आयुक्त, पी/उत्तर विभाग, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांनी कार्यवाही करणे अभिप्रेत राहील, असे नमूद केले आहे. • **याबाबत, मा.अध्यक्ष यांनी बृहन्मुंबई, महानगरपालिका यांना सदर तक्रारीवर आवश्यक कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत सूचना दिल्या.**	
21	तक्रार क्र. 264 श्री. रेजी अब्राहम Regarding inaugurate "West View Garden" created Post rabid dumping & brazen destruction of Mangroves by rabid dumping & other illegal procedures on notified mangroves forest area admeasuring 5000 odd sq.ft. at charkop Kandivali west. दि.17.08.2023.	• विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.16.10.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर क्षेत्रावर कुठेही कांदळवन दिसून आले नाही. सदर ठिकाणी प्लास्टिक व घनकचरा साफसफाई करून फुटपाथवर कुंड्या ठेवून त्यात झाडे लावलेली आहेत व मोकळ्या जागेत माती भराव करून अंदाजे 30 ते 35 वृक्ष लागवड केलेली आहे. तसेच कांदळवनाला लागून तारेची जाळ व त्यावर हिरवा नेट कापड लावलेला आहे. सदर तक्रार अर्जातील क्षेत्र हे कांदळवनापासून 50 मी. आतील बफर झोन मध्ये येत असल्यामुळे सदर क्षेत्रावर महसूल विभागामार्फत कार्यवाही होणे आवश्यक आहे. त्याअनुषंगाने सहा. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, आर/दक्षिण विभाग व तहसीलदार बोरीवली यांना कळविण्यात आलेले आहे. • जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांचे कार्यालयाच्या दि.30.10.2023 रोजीच्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, सदरचे क्षेत्र कांदळवनापासून 50 मीटरच्या आत येत असल्याने मंडळ अधिकारी यांनी पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 चे कलम 15 (1) व (2) अन्वये चारकोप पोलीस ठाणे येथे गुन्हा रजिस्टर क्र. 0434/2023, दि.13.09.2023 रोजी वेस्ट व्ह्यु सोसायटीचे पदाधिकारी अध्यक्ष, श्रीमती. पुजा सिंग व सचिव, श्री. शांताराम कारडे यांच्या विरुध्द गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे. • **याबाबत, मा.अध्यक्ष यांनी पोलिस आयुक्त, मुंबई यांना नोंदविण्यात आलेल्या गुन्ह्याच्या प्रगतीबाबतचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबतच्या सूचना दिल्या.**	1. बृहन्मुंबई, महानगरपालिका 2. पोलिस आयुक्त, मुंबई
22	तक्रार क्र.269 श्री. सुजाता साळवी Encroachment of Forest Land Mangroves at Kandivali West Plot No. 929/ D-1, Vijeta CHS, Charkop, Sector 9, Kandivali West, Mumbai 400067. दि.09.09.2023	• **जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, कुर्ला यांच्या दि.18.12.2023 रोजीच्या अहवालानुसार तक्रारीच्या अनुषंगाने स्थळपाहणी केली असता सदर जागेवर कांदळवनालगत 30 x 20 फुट सिमेंटचा कोबा करुन त्यावर बांबू व ताडपत्री (शेड) वापरुन मंदिर बनविण्यात आले आहे. सद्यस्थितीत नमूद जागेवर कांदळवन नाही. • 50 मी आतील बफर झोन क्षेत्रात कार्यवाही करण्याचे अधिकार महसूल विभागाकडे आहे. त्यामुळे वनक्षेत्रपाल पश्चिम मुंबई यांनी त्यांचे कार्यालयाकडील पत्र क्र. 1141 दि.31.10.2023 अन्वये अध्यक्ष तालुकास्तरीय कांदळवन समिती तथा उप विभागीय अधिकारी प. उपनगरे व सहा. आयुक्त,	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी

		आर/मध्य व आर/दक्षिण विभाग बृहन्मुंबई महानगरपालिका, तहसीलदार बोरीवली व तक्रारदार श्रीमती सुजाता साळवी यांना त्याबाबत कळविलेले आहे. तसेच दि.18.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत कारवाई करणेकरीता कळविण्यात आले आहे.	
23	तक्रार क्र.273 Bangur Nagar Resident Association दि.12.10.2023. Large Scale destruction of Mangroves and Enchroachment at Bangur Nagar, Goregaon west.	• **जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला
24	तक्रार क्र. 279 श्री. हर्षद मोरे चारकोप सेक्टर 2 च्या मागे असलेल्या चारकोप पोलीस ठाण्याजवळील चारकोप गावात झोपडपट्टी विकासकांनी अतिक्रमणासाठी कांदळवनाचा नाश केल्याबाबत. दि.08.11.2023	• **जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला
25	तक्रार क्र.284 श्री. शिवा रामण्णा शेट्टी दि.15.12.2023. संवेदनशील क्षेत्राजवळ कांदळवन असलेल्या ठिकाणी कांदळवनाची व नैसर्गिक संपतीचे नुकसान करुन अनधिकृत व बेकायदेशीर उभारण्यात आलेल्या स्टुडियोवर तोडक कार्यवाही होऊन फौजदारी गुन्हा दाखल होणेबाबत.	• **या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 19.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला आहे.**	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला

26	तक्रार क्र.285 श्री. बापू जगधने अनधिकृतपणे कांदळवनाची मोठया प्रमाणे कत्तल करुन त्याठिकाणी मोठे बांधकाम होत आहे याची गंभीर नोंद घेऊन कडक कारवाई होणे बाबत. दि.15.12.2023.	• **या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 21.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला आहे.**	1. जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		रायगड जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी	
67	तक्रार क्र. 149 श्री. स्टॅलिन डी. दि.15.04.2021 Multiple CRZ violations, dumping of garbage and debris in Mangrove areas at Alibag.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांच्या दि.21.06.2022 रोजीच्या अहवालानुसार समितीने सदरचे ठिकाण गुगल अर्थद्वारे तपासले असता, तक्रारीत नमूद G.P.S रिडींगनूसार अहवाल सादर झाला नसल्याने पुन्हा स्थळ पाहणी करण्याचे निर्देश दिले आहेत. • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांनी उपविभागीय अधिकारी, पनवेल यांचेकडून अहवाल प्रलंबित असल्याचे सांगितले. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी तक्रादारासमवेत संयुक्त स्थळपहाणी करुन केलेला कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, रायगड
68	तक्रार क्र. 188 श्री. महेश आठवले, दि.20.05.2022 बागमळा ता. अलिबाग येथे खाड्या बुजविणे व खाडी किनारीची mangrove नष्ट करणे, पाणथळ जागांवर भराव, Intertidal zone मधे भराव करणे.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना सदर तक्रारीवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.11.12.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे बागमळा, नागाव ता. अलिबाग येथील गट नंबर 18/1, 18/2,18/3, 31, 32, 35, 249, 122, 123, 110, 263,	जिल्हाधिकारी, रायगड

अ. क्र.	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		ठाणे जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी	
27	तक्रार क्र. 17 श्री. धिरज परब, दि.05.12.2018 सेव्हन इलेव्हन हॉटेल कं. ने मिरा रोड कनकिया येथे कांदळवनाची तोड करुन माती भराव व कुंपण भिंत बांधकाम केल्याबाबत.	• जिल्हाधिकारी ठाणे यांचे दि.06.06.2022 रोजीच्या प्राप्त अहवालाचे अवलोकन केले असता, विषयांकित प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी, ठाणे उपविभाग, ठाणे यांच्या वस्तुस्थितीदर्शक अहवालानुसार मौजे नवघर, ता. जि. ठाणे येथे कांदळवनाचा ऱ्हास झाला म्हणून यापूर्वी फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.18.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सर्व्हे क्र.51 हि. क्र.1, 2, 4/अ व 4/ब, सर्व्हे क्रमांक 68 हि. क्रमांक 1 व 3 व सर्व्हे क्रमांक 69 हि.क्र.1 या जागेवर झालेल्या विकासकामांबाबत संबंधितांवर मिरा-रोड पोलीस ठाणे येथे प्रभाग समिती कार्यालय क्र.04 चे सहा.आयुक्त तथा पदनिर्देशित अधिकारी यांच्यामार्फत पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 चे कलम 15 अन्वये गुन्हा रजि. नं. 0224/2021 दि.18.06.2021 रोजी गुन्हा दाखल करणेत आले असल्याचे नमूद केले आहे. सोबत गुन्हा नोंद केल्याची प्रत जोडून देण्यात आली आहे. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने अपर तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांनी दि.10.06.2021 च्या पत्रान्वये अहवाल सादर केलेला आहे. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने स्थळपाहणी करण्यात आली असून स्थळपाहणीदरम्यान कांदळवनाचा ऱ्हास झालेबाबत निदर्शनास आल्याने तलाठी साझा नवघर यांचेमार्फत महाराष्ट्र पर्यावरण संरक्षण कायदा 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये संबंधितांवर गुन्हे दाखल करण्यात आलेले आहेत.	जिल्हाधिकारी, ठाणे
28	तक्रार क्र.9 श्री. जयेश गुप्ता – दि.24.11.2018 Destroying mangroves in the CRZ Creek ara of Sabe - Desai - Khardi, Thane.	• ठाणे महानगरपालिकेच्या दि.01.03.2023 रोजीच्या पुन:श्च प्राप्त अहवालानुसार मौजे खर्डी, दिवा येथील खाजगी मालकीचे भूखंड क्र.३७,३७,५०,५५, व ६१ यावर स्थानिक नागरीकांमार्फत मोठे खड्डे करण्यात आलेले होते त्या ठिकाणी कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथे लिचेट संकलनाची व्यवस्था करण्यात आली होती व संकलित लिचेटची विल्हेवाट कौसा सांडपाणी प्रकिया केंद्र येथे लावण्यात येत होती. सदर खाडीमध्ये मासे मेल्याची कोणतीही तक्रार ठाणे महानगरपालिकेकडे प्राप्त नाही. पालिकेतर्फे दि.31.01.2023 पासून दिवा डम्पिंग ग्राउंड बंद करण्यात आलेले आहे तसेच मौजे भंडार्ली येथे घनकचरा प्रकल्प कार्यान्वित करण्यात आलेला आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील Legacy	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला.
29	तक्रार क्र. 201 श्री. स्टॅलिन डी.		

	Illegal dumping of waste in CRZ, pollution of air and water. Illegal Sand Mining. Date : 29.09.2022	Waste बाबत शासन निर्णयानुसार बायोरेमिडीएशन प्रकिया करण्यासाठी सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात आलेली आहे. दिवा डम्पिंग ग्राउंड येथील धुराचा त्रास कमी करण्यासाठी कायम स्वरूपी पाण्याच्या tanker ची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. पालिकेतर्फे 1200 TPD प्रती क्षमतेचा Waste to Energy प्रकल्पाचा टप्पा मार्च 2023 मध्ये सुरु करण्यात येत असून दुसरा टप्पा विजनिर्मिती डिसेंबर 2023 मध्ये सुरु करण्यात येणार आहे असे नमुद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी यांच्या दि.06.04.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार तक्रार अर्जातील ठिकाण अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र असल्यामुळे रौ.गु.क्र.-03/2023 दि.01.02.2023 अन्वये वनगुन्हा नोंदविण्यात आला असून पुढील कार्यवाही चालू असल्याचे नमूद केले आहे. • **या प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना या तक्रारीबाबतचा अंतिम अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते.**	
30	तक्रार क्र. 76 श्री. धिरज परब:- भाईंदर पश्चिम राधा स्वामी सत्संग व परिसरात पाणथळ, कांदळवनाच्या ऱ्हासाबाबत. दि.23.04.2018	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.01.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. सदर तक्रारीतील नमूद जागेवर 2005 साली कांदळवन नाही. परंतु सद्यस्थितीत सदर ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. तसेच सदर जागेवर डेब्रीज टाकून सपाटीकरण करून वाहन पार्किंगकरीता त्या जागेचा वापर करत असल्याचे दिसून येत आहे. • कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्या प्रकरणी कांदळवन (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये श्री. रामचंद्र जे. वैष्णव, श्री.श्यामसुंदर राधेशाम अग्रवाल, श्री. शुभम मुरलीधर अग्रवाल यांचे विरुध्द भाईंदर पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा रजिस्टर क्र.23/2020 दि.30.01.2020 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असल्याचे नमूद केले आहे. • मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.18.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर ठिकाणी स्थळ पाहणी केली असता जे.सी.बी.च्या सहाय्याने जमिनीचे सपाटीकरण झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. तसेच सदरची जमिन कांदळवन क्षेत्राच्या 50 मीटर बफर झोनमध्ये बाधित होत असून त्या ठिकाणी नव्याने माती भराव व कांदळवन झाडांची कत्तल झाल्याचे आढळून आलेले नाही. तसेच त्या ठिकाणी जे.सी.बी. च्या सहाय्याने सुकलेली झाडे साफ केल्याचे निदर्शनास आले आहे असे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना सदर जागा खासगी आहे किंवा सरकारी या बाबत पडताळणी करावी तसेच आयुक्त, मीरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी डेब्रिज काढण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी तसेच सदर जागेवर कांदळवनाची पुर्नःलागवड (Restoration) करण्याचे मा.अध्यक्ष यांनी निर्देश दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका

		• **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि.5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीचे अनुषंगाने केलेल्या स्थळपाहणी दरम्यान सदरची जागा ही खाजगी स्वरुपाची असल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. तसेच सदर तक्रारीचे अनुषंगाने महाराष्ट पर्यावरण संरक्षण कायदा 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये संबंधितांवर गुन्हे दाखल करण्यात आलेले आहेत.	
31	तक्रार क्र. 77 श्री. धिरज परब:- मिरा भाईंदर महापालिका हद्दीतील मिरा रोड पश्चिम येथे नाझरेथ आगर परिसरात सरकारी व खाजगी जागेत कांदळवन पाणथळचा ऱ्हास करून CRZ चे उल्लंघन. दि.11.06.2018	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.06.04.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार तक्रार अर्जातील नमुद क्षेत्र हे मौजे भाईंदर स.नं.147, 151 व 146 मधील आहे. सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. सद्यस्थितीत काही भागात तिवर व मेस्वाक ही कांदळवनाची झाडे आहेत व काही जागेवर चाळीचे बांधकाम केलेले दिसून येत आहे. सदर क्षेत्र खाजगी व सरकारी असल्याने महसूल खात्याने त्यावर कार्यवाही करावी. • मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.18.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर डेब्रिज / माती भराव काढणेबाबत अंदाजपत्रक तयार करणेचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मिरा भाईंदर महानगरपालिका यांचेमार्फत करण्यात येणार आहे असे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी डेब्रिस/भराव हटविण्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी. तसेच जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि.5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीचे अनुषंगाने स्थळपाहणी करण्यात आली असून स्थळपाहणीदरम्यान कांदळवनाचा ऱ्हास झालेबाबत निदर्शनास आल्याने तलाठी साझा नवघर यांचेमार्फत महाराष्ट्र पर्यावरण संरक्षण कायदा 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये संबंधितांवर गुन्हे दाखल करण्यात आलेले आहेत.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
32	तक्रार क्र. 104 श्री. धिरज परब दि.19.11.2019. भाईंदर पश्चिम येथे एसटी डेपोच्या आरक्षणातील कांदळवन नष्ट	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.01.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सन 31 डिसेंबर 2005 रोजी MRSAC Map नुसार तक्रारीतील नमूद जागेवर काही ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. सद्यस्थितीत मौजे भाईंदर स.क्र.342/1 ही जागा सरकारी असून, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ यासाठी आरक्षित आहे. स.क्र.342/1 च्या एकूण क्षेत्रापैकी 103.8320 हे. क्षेत्र भारतीय वन	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका

	केलेबाबत तसेच बेकायदा डेब्रिस चा भराव व थर्माकोल आदींचा कचरा टाकून पर्यावरणाचा ऱ्हास प्रकरणी.	अधिनियम 1927 चे कलम 4 नुसार राखीव कांदळवन म्हणून घोषित केले आहे. कांदळवनांचा ऱ्हास झाला असल्याचे नमूद केले आहे. • तसेच सदरची जागा मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांच्या अखत्यारीत असल्याने सदर ठिकाणी झालेला माती भराव काढून टाकणे, कुंपण गेट तयार करुन महापालिकेचे सुरक्षा रक्षक तैनात करणे तसेच सदर जागेत खाजगी वाहनांची पार्किंग होणार नाही याची दक्षता घेण्याबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.18.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर जागेवर सद्यस्थितीत महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळ यांच्या बसेस पार्कींग केली जात असल्याचे व त्या ठिकाणी महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळ यांचेमार्फत सुरक्षा रक्षक तैनात करण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी डेब्रिस/भराव हटविण्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी. तसेच जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • **त्याअनुषंगाने** जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीचे अनुषंगाने स्थळपाहणी करणेत आली असून स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. तक्रारीतील नमूद क्षेत्र हे भारतीय वन अधिनियम 1927 चे कलम 4 अन्वये राखीव वने म्हणून घोषित करण्यात आलेले असल्याचे तसेच सदरचे क्षेत्र हे कांदळवन कक्षास हस्तांतरीत करणेत आलेले असल्याने प्रकरणी पुढील कार्यवाही ही कांदळवन कक्षाकडून होणे अपेक्षित आहे. सदरची तक्रार ही कांदळवन कक्ष विभागाकडे वर्ग करुन सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने कांदळवन कक्ष यांचेकडून अहवाल घेण्यात यावा असे नमूद केले आहे. • परंतु विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, कुर्ला यांच्या दि.23.11.2022 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र अधिसुचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तसेच बफर झोन मध्ये येत आहे. सदरचे ठिकाण हे भाईंदर पश्चिम येथे स.नं.342/1 पै ही जागा सरकारी असून महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ यासाठी आरक्षित आहे. **तसेच स.नं.342/1 यातील काही भाग अधिसुचित राखीव कांदळवन म्हणून घोषित करण्यात आलेला आहे.**	3. आगार व्यवस्थापक, परिवहन मंडळ, ठाणे

		• सन 2005 साली नमूद जागेवर काही ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. तसेच सद्यस्थितीत नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. परंतु सदर जागेवर भराव केल्याचे दिसून येते. त्याअनुषंगाने वनक्षेत्रपाल ठाणे यांनी दि.23.09.2022 रोजीच्या पत्रान्वये तहसिलदार, मिरा-भाईंदर यांना याबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	
33	तक्रार क्र.150 श्री. स्टॅलिन डी. दि.09.04.2021 Apparent Land grab, illegal construction and destruction of Mangroves, Coastal wetlands and CRZ 1 areas at Dive region. Illegal construction of cement mixing plant at Dive.	• विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.27.10.2022 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र अधिसुचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र हे बफर झोन मध्ये येत आहे. सन 2005 साली नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सद्यस्थितीतही नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. • तहसीलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, भिवंडी यांच्या दि.23.08.2023 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे दिवे अंजुर ता. भिवंडी येथील स.नं.180 पै या जागेवरील गणेशघाट ते स्मशानभुमी (सिमेंट क्रॉक्रीटची पायवाट) लगत डाव्याबाजुस कांदळवन दिसून येते. तसेच स.नं. 237 पै या जागेवर भारती इन्फ्रास्ट्रक्चर व कोणार्क स्टक्चर RMC Plant चे बांधकाम दिसून येते. महसूल व वनविभागाकडील दि.11.01.2021 रोजीच्या अधिसूचनेनुसार स.नं.180/ब मधील क्षेत्र 10.72.66 हे.आर राखीव वने म्हणून घोषित करणेत आले आहे. तरी सदरचे गाव हे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण या नियोजन प्राधिकरणाच्या कार्यक्षेत्रात येत असल्याने सदर प्राधिकरणाकडून कार्यवाही होणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले आहे. • मौजे दिवे अंजुर ता. भिवंडी येथील स.नं.180 व 237 या जागेची हदद निश्चिती नसल्याने सदर जागेलगत असलेल्या भारती इन्फ्रास्ट्रक्चर व कोणार्क स्टक्चर RMC Plant धारकांवर वनपरिक्षेत्र अधिकारी ठाणे, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांनी E-4/2021-22 दि.23.04.2021 अन्वये गुन्हा दाखल करणेत आले असल्याचे नमूद केले आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी 15 दिवसात अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते.** • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी करणेत आली असून स्थळपाहणी दरम्यान सदरचे क्षेत्र हे राखीव वने म्हणून घोषित झाल्याचे दिसून आले. प्रकरणी कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असल्याने वनपरिक्षेत्र अधिकारी ठाणे यांचेमार्फत गुन्हा दाखल करण्यात आला असल्याचे नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे
34	तक्रार क्र. 153 श्री.रोहीत जोशी दि.17.06.2021	• ठाणे महानगरपालिका यांच्या दि.25.10.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदर स्थळाची दि.25.06.2022 रोजी पाहणी केली असता, सदरचा रस्ता हा दिवा प्रभाग समिती अंतर्गत नव्याने घटीत झालेल्या प्रभाग क्र.43 मध्ये येत आहे. या परिसरात काही ठिकाणी चुहा ब्रिजच्या बाजूला डेब्रिजची भरणी केल्याचे आढळले.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. विभागीय वन अधिकारी,

35	Huge reclamation of creek at Mumbra-Diva तक्रार क्र. 192 श्री. गणेश पाटील – दि.13.07.2022 मुंबई उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाचा अवमान करुन मौजे दिवा येथे आदित्य गोयल यांच्या जमिनीतील मॅग्रोजच्या झाडांची कत्तल व पर्यावरणाची हानी करुन होत असलेल्या बेकायदेशीर रेती उत्खननाबाबत.	या रस्त्याच्या काही भूखंडाची **मालकी वन विभागाची** असल्याचे जागेवर लावलेल्या जाहिरात फलकावरुन दिसून येते. तरी सदर प्रकरणी आवश्यकती कार्यवाही करण्याकरिता **वन विभागास निर्देश देणे** उचित असल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.23.11.2022 रोजीच्या अहवालानूसार नमूद क्षेत्रापैकी मौजे दिवा स.क्र.236 मध्ये काही भागात अंदाजे 2.45 हेक्टर राखीव कांदळवन क्षेत्रात सिमेंट, विटा, रेती या डेब्रीजचा कचरा टाकल्याने व सदर ठिकाणी मोठी भिंत बांधून पाम क्रिक हॉटेल बांधल्याने श्री. गणेश निळकंठ पाटील यांचे विरुध्द वनक्षेत्रपाल ठाणे यांनी वनगुन्हा नोंदविला आहे. सदर अतिक्रमणातील भिंत व काही भाग दि.02.11.2022 रोजी निष्कासित करण्यात आले असून सदर क्षेत्राची हद्द निश्चित झाल्यानंतर उर्वरित क्षेत्रातील अतिक्रमण निष्कासित करण्याची कार्यवाही करणेत येईल. • तसेच अधिसुचित क्षेत्राव्यतिरिक्त अन्य ठिकाणी झालेल्या रेती उत्खननाबाबत तहसिलदार, ठाणे यांना संयुक्त स्थळपाहणी करुन कार्यवाही करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • **तथापि, तक्रार क्र.192 श्री. गणेश पाटील यांच्या तक्रारच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी ठाणे व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी 15 दिवसात सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते.**	मुं.कां.सं.घ.
36	तक्रार क्र. 170 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे पेणकरपाडा ता. जि. ठाणे जु.स.नं.२०६, नवीन सं.नं. ३८/२ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाची कत्तल व भरणी करुन, त्यावर विकासक / भुमाफिया यांनी अनधिकृतरित्या कांदळवनालगत पत्र्याचे कुंपण करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केल्याबाबत.	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून या कार्यालयाचे पत्र दि. 22.06.2023 नूसार मंडळ अधिकारी, भाईंदर यांना संबंधितांवर पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये गुन्हा दाखल करणेबाबत कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांचे दि.19.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे ठिकाण हे मौजे पेणकरपाडा ता.जि.ठाणे जु.स.नं.206, नवीन सं. न. 38/2 येथील आहे. तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र खाजगी कांदळवन आहे. सन 2005 साली नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत आहे. तसेच सद्यस्थितीत नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. सदर जागेत दगड मातीची भराव टाकून सपाटीकरण केलेले आहे. या जागेच्या चारही बाजूचा विटांच्या भिंती बांधून आत मध्ये तीन ते चार झोपडया बांधलेल्या दिसून येत आहे. तसेच या जागेच्या भिंतीला लागूनच जाफरी खाडीचे पात्र असून या खाडी मध्ये अविसिनिया मरिना या प्रजातीची मोठया उंचीची झाडे आहेत. त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांना कार्यवाही करणेबाबत कळविलेले आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे

		• मिरा – भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.30.06.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानूसार, सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने स्थळपाहणी केली असता सदर ठिकाणी कांदळवनाचा ऱ्हास, अतिक्रमण होऊ नये व सदर ठिकाणी नाल्यास लागून नागरिकांमार्फत कचरा / डेब्रिज टाकू नये तसेच सदरचा परिसर स्वच्छ राहणेकामी मिरा- भाईंदर महानगरपालिकेमार्फत कांदळवन क्षेत्रास हानी न होता रस्त्यास लागून पत्र्याचे तात्पुरते कुंपण बांधुन, कांदळवन संरक्षित करण्यात आलेले असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीत नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी करण्यात आली असून स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आले आहे. प्रकरणी पर्यावरण संरक्षण अधिनियम १९८६ चे कलम १५ व १९ अन्वये गुन्हा दाखल करणेबाबत अपर तहसिलदार, मिरा भाईंदर यांचे कार्यालयामार्फत मंडळ अधिकारी, भाईंदर यांना कळविण्यात आलेले आहे. प्रकरणी गुन्हा दाखल करण्यात आलेला असून, सोबत FIR ची प्रत जोडली असल्याचे नमूद केले आहे.	
37	तक्रार क्र. 172 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे घोडबंदर ता. जि. ठाणे येथील स.नं. २० ते २५, १११, ११२, ११७, ११८, ११९, १२५ व १२६ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन मे.जे.पी. इन्फ्रा या विकासकामार्फत इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन नाही. सदरच्या सर्व्हे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत जागेवर खूप मोठ्या प्रमाणात दगड मातीची भरणी करुन इमारतीचे बांधकाम चालू असल्याचे दिसून आले. इमारत बांधकामासाठी लागणारे पाणी साठवण्यासाठी लहान लहान तलाव खोदले असून, या संपूर्ण परिसरात आजूबाजूला बांधकाम साहित्य टाकलेले आढळून आले या जागेच्या परिसरामध्ये कोणत्याही प्रकारची कांदळवनाची झाडे दिसून आली नाहीत. आजूबाजूस कोणत्याही प्रकारची पाणथळ जागा दिसून आली. परंतु इमारतीच्या एका भागात भिंती लगत मिसवाक या कांदळवन सहयोगी वनस्पतीचे 2 फुटांचे रोप आढळून आले. परंतु सदर क्षेत्राचे जीपीएस निर्देशांक गुगल अर्थच्या सहाय्याने 2005 सालाच्या छायाचित्रांचे अवलोकन केले असता सदर जागा ही शेतीसाठी वापरत असल्याचे दिसते व शेजारी पाणथळ जागा असल्याचे दिसून येत असून कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांचे दि.19.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे ठिकाण हे मौजे घोडबंदर, ता.जि. ठाणे येथील स.नं.20 ते 25, 111, 112, 117, 118, 119, 125 व 126 येथील	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका

		आहे. तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र हे बफर झोन मध्ये येत आहे. सन 2005 साली नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सद्यस्थितीत नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. सदरच्या सर्वे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत जागेवर खूप मोठया प्रमाणात दगड मातीची भरणी करुन इमारतीचे बांधकाम चालू असल्याचे दिसून आले. इमारत बांधकामासाठी लागणारे पाणी साठवण्यासाठी लहान लहान तलाव खोदले असून या संपूर्ण परिसरात आजूबाजूला बांधकामाचे साहित्य टाकलेले आढळून आले. या जागेच्या परिसरामध्ये कोणत्याही प्रकारची कांदळवनाची झाडे दिसून आली नाहीत. परंतु इमारतीच्या एका भागात भिंती लगत मिसवाक ही कांदळवन सहयोगी रोप आढळून आले. त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांना कार्यवाही करणेबाबत कळविलेले आहे. • या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी डेब्रिस/भराव हटविण्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी. तसेच जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर तक्रारीचे अनुषंगाने स्थळपाहणी करणेत आली असून स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आलेले नाही. सोबत तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आली आहे.	
38	तक्रार क्र. 173 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे नवघर, ता.जि.ठाणे येथील जु.स.नं. २७२, नवीन स.नं. ८४/२, ८४/५ व जु.स.नं. २८५, नवीन स.नं. ८६/२ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मीटर परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन मे. प्रिमियर रिआलिटी या विकासमार्फत सहकार सी विव्ह व	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.17.07.2023 च्या अहवालानूसार सदर ठिकाणी सन 2005 च्या MRSAC मॅप नूसार कांदळवन नाही. अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. जमीन सरकारी नसून खाजगी कांदळवन क्षेत्र आहे. सदर ठिकाण 50 मीटर बफर झोन मध्ये येते. कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे. • विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांचे दि.19.07.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे ठिकाण हे मौजे नवघर ता.जि.ठाणे जु.स.नं.272, नवीन स.नं.84/2, 84/5 व जु.नं.क्र. 285, नवीन स.न. 86/2 येथील आहे. तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र खाजगी कांदळवन क्षेत्र आहे. सदर क्षेत्र खाजगी मालकीचे असून सद्यस्थितीत नमूद जागेवर बांधकामाच्या भिंतीला लागूनच काही ठिकाणी कांदळवनाच्या प्रजाती ॲवेसिनीया मरिना, ऑफिसिनालिस व कांदळवन सहयोगी मिसवाक	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे

	सहकार प्रिमियम या इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.	झाडे दिसून आली. त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांना कार्यवाही करणेबाबत कळविलेले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी करणेत आली असून स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आलेले नाही. सोबत तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आली आहे.	
39	तक्रार क्र.175 श्री. अमजद खान - दि.21.02.2022 –मौजे नवघर, (कणाकिया) ता.जि.ठाणे येथील जु.स.नं.२८७, २५६, २५५, २५८, २५९, २५७ नवीन स.नं. ५२, ४९, ४८, ५०, ५१, ४० या जागेवर कांदळवनापासून ५० मीटर परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास, सीआरझेड चे उल्लंघन करुन ओस्तवाल बिल्डर्स या विकासमार्फत ओस्तवाल होराईझोन या इमारतीचे बांधकाम केलेबाबत.	• विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांचे दि.19.07.2022 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. परंतु बफर झोन मध्ये येत आहे. सन 2005 साली स.क्र. 50, 51 या ठिकाणी अंशत: कांदळवन दिसून येत आहे. स.क्र. 52, 49, 48 व 40 येथे कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सद्यस्थितीत नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत नाही. त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांना कार्यवाही करणेबाबत कळविलेले आहे. • अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार सदर क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन नाही. सदरच्या सर्व्हे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत पंजाब नॅशनल बँकेच्या जप्त केलेल्या गाडया उभ्या करुन ठेवण्यात आल्या आहेत. सर्व्हे क्रमांकाच्या परिसरात कांदळवनाची व कांदळवन सहयोगी झाडे आढळून आली नाहीत. 2005 सालाच्या छायाचित्रांचे अवलोकन केले असता, सदर जागा ही शेतजमीन असल्याचे निदर्शनास येत असून कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.**	1. जिल्हाधिकारी ठाणे

		• त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी करणेत आली असून स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आलेले नाही. सोबत अपर तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आली आहे.	
40	तक्रार क्र.176 श्री. अमजद खान – दि.21.02.2022 – मौजे नवघर (कणाकिया) ता. जि. ठाणे येथीलसर्वेक्र.२७२,२७३,२७९,५१२ नवीन स.नं.८४,७७,७६,७५ या जागेवर कांदळवनापासून ५० मी. परिसरात कांदळवनाची बेसुमार कत्तल व भरणी करुन त्यावर विकासक/ भुमाफिया यांनी अनधिकृतरित्या झोपडपट्टी बांधली असुन, कांदळवनालगत पत्र्याचे कुंपण करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केले असलेबाबत.	• विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांचे दि.19.07.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे ठिकाण हे मौजे नवघर (कणाकिया) ता.जि.ठाणे येथील सर्वे क्र.272, 273, 279, 512 नवीन स.नं. 84, 77, 76, 75 येथील आहे. तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र हे खाजगी कांदळवन आहे. सन 2005 साली स.क्र.77, 76 व 75 मध्ये अंशत: कांदळवन दिसून येत आहे. स.क्र. 84 येथे कांदळवन दिसून येत नाही. तसेच सद्यस्थितीत नमूद जागेवर कांदळवन दिसून येत आहे. सदर सर्वे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत जागेवर मातीची भरणी केल्याचे निदर्शनास येत आहे. या सर्वे क्रमांकाच्या परिसरात कांदळवनाची व कांदळवन सहयोगी झाडे असल्याचे आढळून आले आहे. त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांना कार्यवाही करणेबाबत कळविलेले आहे. • अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून अज्ञात व्यक्ती विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 नूसार FIR No. 0237 दि.13.06.2022रोजी मिरा रोड पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी करणेत आली असून स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आलेले आहे. त्यानुसार मिरा रोड पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. सोबत अपर तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आली आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे

41	तक्रार क्र. 178 श्री. अमजद खान दि.21.02.2022 – मौजे नवघर (कणाकिया) ता. जि. ठाणे येथील जु.स.नं. २८५, २७९, २७३, २८०, २७२ , नवीन स.नं. ८६/२, ७६,७७,९१,८४ या जागेवर कांदळनापासून ५० मी. परिसरात विकासक / भुमाफिया यांनी कांदळवनाची बेसुमार कत्तल व भरणी करुन कांदळवनाचा ऱ्हास व सीआरझेड चे उल्लंघन केले असलेबाबत.	• विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांचे दि.19.07.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे ठिकाण हे मौजे नवघर (कणाकिया) ता.जि.ठाणे येथील जु.स.नं. 285, 279, 273, 280, 272 नवीन स.नं. 86/2, 76, 77, 91, 84 येथील आहे. तक्रारीमधील नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नाही. तक्रारीमधील नमुद क्षेत्र हे खाजगी कांदळवन आहे. सन 2005 साली स.क्र.76, 77 व 91 मध्ये अंशत: कांदळवन दिसून येत आहे. स.क्र.86/2 व 84 येथे कांदळवन दिसून येत नाही. सदर सर्वे क्रमांकामध्ये सद्यस्थितीत जागेवर मातीची भरणी करुन इमारत बांधण्याचे काम चालू असून या इमारतीच्या कुंपणाच्या भिंती लगत अविसिनिया मरिना व अविसिनिया ऑफिसिनालिस या कांदळवन प्रजातींची झाडे दिसून आली तसेच भेंड, मिसवाक या कांदळवन सहयोगी प्रजातींची झाडे सुध्दा आढळून आली. त्याअनुषंगाने अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांना कार्यवाही करणेबाबत कळविलेले आहे. • अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून अज्ञात व्यक्ती विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 नूसार FIR No. 0237 दि.13.06.2022रोजी मिरा रोड पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी करणेत आली असून स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनांचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आलेले आहे. त्यानुसार मिरा रोड पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. सोबत अपर तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आली आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे
42	तक्रार क्र. 180 श्री. दिलिप काकनाटे - दि.21.02.2022. नवी मुंबई येथील खारफूटीच्या विनाशाबद्दल अनधिकृत भरणीबाबतची तक्रार.	• उपविभागीय अधिकारी तथा दंडाधिकारी ठाणे, उपविभाग ठाणे यांचे कार्यालयाकडील दि. 11.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर ठिकाणी माती मिश्रीत डेब्रीजचा भराव दिसून आला. परंतु सदरची जागा एम.आय.डी.सी. यांचे मालकीची असून त्यांनी सदर जागेचा आगाऊ ताबा वनपाल वन्यजीव घटक, ठाणे यांना दि.08.08.2022 रोजी दिलेला असल्याचे नमूद केले असून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे.	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.

		• या प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना या तक्रारीबाबत अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **तथापि या प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
43	तक्रार क्र. 198 (100 तक्रारी) श्री. अमजद खान, व्यवस्थापकीय संचालक, वसुंधरा संवर्धन ट्रस्ट, मुंबई यांचेकडून प्राप्त 100 तक्रारींबाबत. दि.27.05.2022	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.26.06.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार एकूण 100 तक्रारींपैकी 100 ठिकाणांची स्थळपहाणी करण्यात आली आहे. सदर 100 तक्रारींचे अवलोकन करता अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रावर कांदळवन कक्षा मार्फत उचित कार्यवाही करण्यात येत असून उर्वरित तक्रारींचे क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नसल्याने पुढील कार्यवाहीकरीता अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी मिरा-भाईंदर यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.02.08.2023 रोजीच्या अहवालानूसार एकूण 100 पैकी 59 तक्रारींमध्ये कांदळवनाचा ऱ्हास झाला नसल्याचे दिसून आले. तर तीन (3) तक्रारींमध्ये कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून येते. (मौजे नवघर येथील स.क्र.51 व 68 ही जमीन 7/11 क्लब यांच्या मालकीची असून, त्यामध्ये पुर्वीच 7 गुन्हे दाखल करणेत आलेले आहेत.) स.क्र.15 अधिसूचित कांदळवन असून, सदर ठिकाणी वन विभागाद्वारे वन गुन्हा दाखल करणेत आलेला आहे. उर्वरित 38 तक्रारींबाबतचा अहवाल अप्राप्त आहे. • मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.18.07.2023 तसेच दि.11.09.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, अमजद खान यांच्या एकूण 100 तक्रारींपैकी 96 तक्रारींवर कार्यवाही केलेबाबतचा अहवाल समितीस प्राप्त झाला आहे. • या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना उर्वरित तक्रारींवर उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले होते तथापि अद्यापही अहवाल अप्राप्त आहे.**	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (100 तक्रारींपैको 96 तक्रारींचा अहवाल प्राप्त)
44	तक्रार क्र.213 श्री. अमजद खान, व्यवस्थापकीय संचालक, वसुंधरा संवर्धन ट्रस्ट, मुंबई यांचेकडून प्राप्त 35 तक्रारींबाबत. दि.09.02.2023.	• विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.26.06.2023 रोजीच्या प्राप्त अहवालानुसार एकूण 35 तक्रारींपैकी 35 ठिकाणांची स्थळपहाणी करण्यात आली आहे. सदर 35 तक्रारींचे अवलोकन करता अधिसूचित कांदळवन क्षेत्रावर कांदळवन कक्षा मार्फत उचित कार्यवाही करण्यात येत असून उर्वरित तक्रारींचे क्षेत्र हे अधिसूचित कांदळवन क्षेत्र नसल्याने पुढील कार्यवाहीकरीता अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी मिरा-भाईंदर यांना उचित कार्यवाहीसाठी कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	1.मिरा-भाईंदर महानगरपालिका (35 तक्रारींपैकी 34 तक्रारींचा अहवाल प्राप्त)

		• मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचे दि.18.07.2023 तसेच दि.11.09.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, अमजद खान यांच्या एकूण 35 तक्रारींपैकी 34 तक्रारींवर कार्यवाही केलेबाबतचा अहवाल समितीस प्राप्त झाला आहे. • या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना उर्वरित तक्रारींवर उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.अमजद खान यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले होते तथापि अद्यापही अहवाल अप्राप्त आहे.**	
45	तक्रार क्र.219 श्री.धिरज परब. मा.उच्च न्यायालयास खोटी माहिती देऊन फसवणूक करत पर्यावरण व कांदळवनाचा ऱ्हास करणाऱ्या मीरा भाईंदर महानगरपालिकेच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागासह संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांवर संगनमत-कटकारस्थान केल्या प्रकरणी गुन्हा दाखल करुन फौजदारी व निलंबनाची प्रशासकीय कारवाई करणे तसेच खाडी पात्रात व कांदळवन मध्ये कॉंक्रीट नाले बांधण्याचे काम तात्काळ बंद करणे व झालेले नाले तोडून टाकणेबाबत. दि. 10.03.2023	• आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांच्या दि.23.06.2023 रोजीचा अहवालानुसार महानगरपालिकेने सी.आर.झेड ने बाधित होणाऱ्या क्षेत्रामध्ये सी.आर.झेड प्राधिकरणाकडे विहित नमुन्यात परवानगीसाठी प्रस्ताव सादर करण्यात येतो व सी.आर.झेड प्राधिकरणामार्फत वेळोवेळी तज्ञ समितीने स्थळ निरिक्षण करुन दिलेल्या अहवालानुसार सी.आर.झेड प्राधिकरणाने महानगरपालिकेस परवानगी दिलेल्या होत्या व सी.आर.झेड. प्राधिकरणाने दिलेल्या मंजुरीमध्ये नमुद केलेल्या अटीनुसार मा. उच्च न्यायालयामध्ये परवानगीसाठी दावा दाखल करण्यात येतो. • मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात सी.आर.झेड. प्राधिकरण व मा.उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या परवानगीनूसार विविध विकास कामे करण्यात येतात. मिरा भाईंदर महानगरपालिके मार्फत नियमानुसार उल्लंघन न करता विकास कामे करण्यात आलेली आहेत. पर्यावरणाचा कोणत्याही प्रकारे ऱ्हास करण्यात आलेला नसल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी सविस्तर अहवाल सादर केलेला आहे. तथापि जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार अपर तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांनी सदर अहवालामध्ये सदरची तक्रार ही मिरा भाईंदर महानगरपालिका यांचेशी संबंधित असल्याचे नमुद केलेले आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आलेली आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे

46	तक्रार क्र.233 श्री. प्रदीप पाटोले Heavy dumping of debris in Mangroves and creating playground in juhinagar Side. दि. 07.04.2023	• उप आयुक्त (परि-1), नवी मुंबई महानगरपालिका यांचे दि.19.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार जुईनगर येथील कांदळवन क्षेत्रास दि.09.06.2023 रोजी स्थळपाहणी करण्यात आलेली असून सादर केलेल्या पंचनाम्यानुसार कांदळवन क्षेत्रात डेब्रीज भराव यापूर्वी टाकण्यात आल्याचे आढळले असल्याचे नमूद केले आहे. सोबत पंचनामा, Geo Tagged छायाचित्रे माहितीस्तव सादर करण्यात आलेली आहेत. • तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर ठिकाणी काही प्रमाणात भराव केल्याचे दिसून आले. सदर जमीन आजरोजी राखीव वने व सिडको यांचे नावे दाखल आहे. सबब वन विभाग व सिडको यांचे मार्फत कार्यवाही होणे अपेक्षित असून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी नवी मुंबई महानगरपालिका यांनी डेब्रिस/भराव हटविण्याबाबत तात्काळ कार्यवाही करावी. तसेच जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी पुन:श्च अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **तथापि सदर तक्रार सिडकोकडे वर्ग करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी केली असता तक्रारीतील नमुद क्षेत्र हे आजरोजी राखीव वने व सिडको यांचे नावे दाखल आहे. स्थळपाहणी दरम्यान कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आलेले नाही. आजरोजी सदरची जमीन ही वने व सिडको यांचे नावे दाखल असल्याने त्यांचेकडून अहवाल प्राप्त करुन घेणे अपेक्षित आहे. सोबत तहसीलदार, ठाणे यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे.	1.जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. सह व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
47	तक्रार क्र. 234 आपले महानगर दैनिक या वृत्तपत्राच्या दि.20.03.2023 रोजीच्या बातमीबाबत. दि.27.03.2023	• या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी ठाणे यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **तथापि या प्रकरणी संबंधितांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांचे दि.18.12.2023 रोजीच्या अहवालानूसार 1) स.क्र. 13 मध्ये लुणार लेक (तलाव) असून सद्यस्थितीत पुर्णपणे माती व डेब्रिजचा भराव केला आहे. यामध्ये मेस्वाकची झाडे आहेत. स.क्र.14 मध्ये मेस्वाकची झाडे असून डेब्रिजचा भराव केला आहे. स.क्र. 16 मध्ये दाट कांदळवन असून एक ठिकाणी जागा साफसफाई केली आहे.	1. मीरा-भाईंदर, महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी. ठाणे

		• 2) सद्यस्थितीत स.क्र. 25 व 26 ला संपुर्ण पत्र्याचे कुंपण असून त्यालगत कांदळवनाची तिवराची झाडे असून ही झाडे वगळता कुंपण केले आहे. कुंपणामध्ये डेब्रिज मातीचा भराव करुन सपाटीकरण केल्याचे दिसून येत आहे. स.क्र. 27 मध्ये बांधकामे असून कोणतेही कांदळवन नाही. • 3) सद्यस्थितीत नमुद जागेवर स.क्र. 201, 203, 222 मध्ये नव्याने मातीचा भराव केलेला दिसून येत आहे. सदर जागेवर तुरळक प्रमाणात मेस्वाकची झाडे दिसून येत आहे. • सदरचे क्षेत्र या विभागाच्या ताब्यात नसल्यामुळे व 50 मी. आतील बफर झोनमध्ये कार्यवाही करणेचे अधिकार महसूल विभागाकडे आहे. त्याअनुषंगाने या कार्यालयाकडील दि.18.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत पुढील कारवाई करणेकरीता कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे.	
48	तक्रार क्र. 235 श्री. राजीव दत्ता Illegal unlawful destructions of wetland, hence this complaint for a lawful action at Priority. दि.03.05.2023	• तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.04.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारदार यांनी सदर तक्रार अर्जामध्ये कोणत्याही प्रकारचे स.नं. चा उल्लेख नाही. परंतु आजरोजी मौजे-कशेळी, ता.भिवंडी या गावाचे संपूर्ण हद्दीत पहाणी केली असता कोणत्याही कांदळनाची तोड (ऱ्हास) झालेली नाही. तरी सदरचे गाव हे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांचे कार्यक्षेत्रात येत असल्याने सदर प्राधिकरणाकडून कार्यवाही होणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना तक्रारदार यांचे सोबत स्थळपाहणी करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. भिवंडी-निझामपूर, महानगरपालिका 2. मुंबई महानगर प्रदेश विकास, प्राधिकरण 3. जिल्हाधिकारी ठाणे
49	तक्रार क्र. 239 श्री. परवेश फाजल अब्बास Encroachment on Government Owned Forest Land, Illegal Land filling and Construction on CRZ I Zone and Destruction of Mangroves Tedal Zone दि. 12.04.2023	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे व विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांचे दि.28.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सद्यस्थितीत नमुद जागेवर तुरळक ठिकाणी कांदळवन दिसून येत आहे. तसेच सदर ठिकाणी मोठया प्रमाणात डेब्रिजची व मातीची भरणी केलेली दिसून येत आहे. तसेच स.क्र.26 बाबत कोणतीही तक्रार नसल्याचे तक्रारदार यांनी स्थळपाहणी वेळी समक्ष सांगितले. सदरचे क्षेत्र या विभागाचे ताब्यात नसून 7/12 उताऱ्यानुसार वन खात्याच्या नावे दिसून येत असल्यामुळे वनक्षेत्रपाल ठाणे (कांदळवन) यांनी त्यांचे	1. ठाणे महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक

		कार्यालयाकडील पत्र क्र.564, दि.05.10.2023 अन्वये वनपरिक्षेत्र अधिकारी, ठाणे (प्रा.) यांना याबाबत कळविलेले आहे. तसेच मा. जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत कारवाई करणेकरीता या पत्राने कळविण्यात येत असल्याचे नमूद केले आहे.	
50	तक्रार क्र. 245 श्री. बी. एन. कुमार Massive destruction of mangrove near Vashi Rly station दि. 02.06.2023	• तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी ठाणे, जिल्हा ठाणे यांचे कार्यालयाच्या दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सदर जागेवर तुरळक स्वरुपात ठिकठिकाणी डेब्रिज सदृश्य ढिग दिसून आले. सदरची जागा आज रोजी वन विभागाचे नावे असल्याने प्रकरणी वन विभागामार्फत कार्यवाही होणे अपेक्षित असून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी मुंबई कांदळवन संधारण घटक
51	तक्रार क्र. 246 श्री. धीरज परब भाईंदरच्या उत्तन येथील एस्सेल ग्रुपने कटकारस्थान करुन कित्येक एकर जागेतील कांदळवनाची प्रचंड तोड व बांध घालून पर्यावरणाचा ऱ्हास केल्याप्रकरणी संबंधित यांच्याकडून पर्यावरणाची हानी केल्याची नुकसान भरपाई वसूल करणे तसेच भराव-बांध काढून पुन्हा कांदळवन लागवड करणेबाबत. दि. 06.06.2023	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.22.06.2023 च्या अहवालानूसार सदर रस्त्यामुळे एकबाजूचे खाडीचे पाणी अडविले गेले असून, दुसऱ्या बाजुच्या कांदळवनास नुकसान होत आहे. त्यामुळे सदर पाणी ठिक ठिकाणी रस्ता खोदुन मोकळे करणे आवश्यक आहे. त्याबाबत या कार्यालयाच्या दि. 24.12.2020 अन्वये, उपआयुक्त, अतिक्रमणविभाग व प्रभाग अधिकारी, प्रभाग समिती क्र.01, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. तसेच कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून मे. एस्सेल इंफ्रा प्रोजेक्टस लि. चे भराव करणारे व इतर बांधकाम करणारे ठेकेदार तसेच बांधकामासाठी साहित्य पुरविणारे यांचे विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 नूसार FIR No. 05/2013 दि. 13.12.2013, FIR No. 03/2015 दि.17.11.2015 व 0240/2020 दि.29.12.2020 रोजी उत्त् सागरी पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. • या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिकेने आवश्यक कार्यवाही करावी. तसेच जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.** • त्याअनुषंगाने, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी केली असता कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे

		आले. त्याअनुषंगाने संबंधितांवर गुन्हा दाखल करणेत आला आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आलेली आहे.	
52	तक्रार क्र. 252 श्री. राजीव दत्ता भाईंदरच्या चौक येथील खाडी किनारी मोठया प्रमाणात कांदळवनाची कत्तल केल्याची फिर्याद. दि.03.07.2023.	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.02.08.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे चौक येथील जंजिरे धारावी किल्ला लगत अवैधरीत्या कांदळवनाची झाडे तोडलेबाबत संबंधितांवर उत्तन सागरी पोलीस स्टेशन येथील गुन्हा रजि. क्र. 0082 दि.05.07.2023 अन्वये गुन्हा दाखल करणेत आलेला असल्याचे नमूद केले आहे. • मिरा – भाईंदर महानगरपालिका यांच्या दि.11.09.2023 रोजीच्या अहवालानूसार दि.19.07.2023 रोजी प्रत्यक्ष स्थळपाहणी केली असता सदर ठिकाणी कोणत्याही प्रकारचे नविन अथवा वाढीव बांधकाम चालू असल्याचे निदर्शनास आलेले नाही. • विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांचे कार्यालयाच्या दि.26.10.2023 रोजीच्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, सदरचे क्षेत्र खाडीक्षेत्रापैकी असल्याने सदर ठिकाणी सन 2005 रोजी MRSAC नकाशानुसार तक्रारीत नमूद जागेवर कांदळवन होते किंवा नाही याचा बोध होत नसल्याचे नमूद केले आहे. तसेच, नमूद जागेवर अवेसिनिया मरीनाची आठ झाडे अज्ञात इसमांनी तोडलेली दिसून आली आहेत. सदरचे क्षेत्र वन विभागाच्या ताब्यात नसल्याने कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याने याबाबत कार्यवाही करण्याचे अधिकार महसूल विभागास आहे. त्यामुळे, जिल्हाधिकारी, ठाणे यांचेकडे पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत कारवाई करणेकरीता कळविण्यात आले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी आवश्यक कार्यवाही करुन अंतिम अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • तथापि, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी केली असता कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आले. त्याअनुषंगाने संबंधितांवर गुन्हा दाखल करणेत आला आहे. सोबत अपर तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे. सबब सदरची तक्रार निकाली काढणेस विनंती करण्यात आलेली आहे.	1. जिल्हाधिकारी ठाणे
53	तक्रार क्र.254 श्री. राजेंद्र ज.पाटील	• ठाणे महानगरपालिका, ठाणे यांचे दि. 12.10.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर प्रकरणी तहसिलदार, ठाणे यांचे द्वारे दि. 01.07.2022 रोजी सुनावणी घेऊन अनधिकृत भरावाबाबत महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम 1966 चे कलम 48 (7) अन्वये श्री. उत्तमराव जयवंत सावंत यांचेवर एकूण दंड रक्कम रू. 36,	1. जिल्हाधिकारी ठाणे 2. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई

	कांदळवन संरक्षणाबाबत व वेटलँडबाबत मार्गदर्शनपर आदेश असून, त्यांचे अवमान करणारे तसेच तळ + 4 मजल्याचे अनधिकृत शाळेचे बांधकाम करणारे श्री. उत्तमकुमार जयवंत सावंत यांचे विरोधात कठोर कायदेशीर कारवाई करण्याबाबत. दि.07.07.2023	71,168/- ची दंडात्मक कारवाई करण्यात आलेली आहे. तसेच कार्यालयीन अधिक्षक, दिवा प्रभाग समिती, ठामपा यांनी यापूर्वीच श्री. उत्तम जयवंत सावंत यांचेवर महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम 1949 चे कलम 397 (क)(१)(ख) अन्वये मुंब्रा पोलीस स्टेशन येथे दिनांक 12.12.2019 रोजी FIR No. 1068 अन्वये गुन्हा दाखल केला आहे. तसेच सदर प्रकरणी अद्यापी पोलीस तपास सुरू असून प्रकरण न्यायालयीन निर्णयार्थ प्रलंबित आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	कांदळवन संधारण घटक
54	तक्रार क्र.256 1) श्री. रुपाली श्रीवास्तव Illegal Dumping in CRZ : Gorbunder Road Survey No. 40, Hissa Number 1. दि. 20.07.2023 2) श्री. स्टॅलिन डी. Encroachment and reclamation in Mangrove areas Ghodbunder Road Thane. दि. 08.08.2023.	• विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांच्या दि.26.10.2023 रोजीच्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, तक्रारदारांनी त्यांच्या तक्रार अर्जात नमूद केलेला सर्व्हे क्रमांक 40 चुकीचा असल्याचे संयुक्त स्थळ पहाणी अहवालात नमूद करण्यात आलेला असून सदर स.क्र. 40 नसून तो स.क्र. 232 व स.क्र. 55 असल्याचे दिसून येत आहे. सदरचे क्षेत्र खाजगी मालकीचे असून ते क्षेत्र कांदळवनापासून 50 मीटर अंतरात येत आहे. सद्यस्थितीत स.क्र. 55 मध्ये भंगाराचे गोदाऊन असून त्यालगत कांदळवन आहे व कच्च्या झोपड्या बांधलेल्या दिसून येत आहेत. स.क्र. 232 मध्ये मोठ्या प्रमाणात डेब्रिजचा भराव झाला असून लगत कांदळवन आहे व काही भागात कच्च्या झोपड्या बांधलेल्या दिसून येत आहेत. त्याअनुषंगाने, वनक्षेत्रपाल ठाणे (कांदळवन) यांनी त्यांचे कार्यालकडील दि.05.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांना पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत पुढील कारवाई करणेबाबत कळविले आहे. • **या प्रकरणी मिरा-भाईंदर महानगरपालिका व जिल्हाधिकारी ठाणे यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे
55	तक्रार क्र.257 श्री. राजीव दत्ता ठामपा, ठाणे अधिकारातील व कार्यक्षेत्रातील, मंजूर विकास प्रस्ताव क्रमांक:- 506/0063/2010,(हिरानंदानी टाउनशिप) बेकायदेशीर भराव टाकणे व कांदळवन नष्ट करुन बांधकाम	• ठाणे महानगरपालिका, ठाणे यांचे दि. 06.10.2023 च्या अहवालानुसार मौजे कोलशेत ता. जि.ठाणे येथील स.नं. 136/2,3,5,7,10, स.नं. 137/1,2,3 इतर तसेच मोजे कावेसर स.नं. 52/2,3,4,5,6,9 स.नं. 54/2,3,4,5,6,7,8,9 व इतर भूखंडावर ठाणे महानगरपालिके मार्फत विशेष नगर वसाहत योजना विकास प्रस्ताव क्र.506/0063/10 अंतर्गत प्रमाणपत्र क्र. ठामपा/शविवि/388 दि.25.10.2010 अन्वये प्रथम मंजूरी देण्यात आलेली असून तद्नंतर वेळोवेळी सुधारीत मंजूरी अदा करणेत आलेली आहे. • **CRZ बाबत:** मे.रोमा बिल्डर्स प्रा.लि. यांचे करीता मंजूर विकास प्रस्ताव क्र. 506/0063/10 विशेष नगर वसाहत प्रकल्पामध्ये देण्यात आलेली मूळ मंजूरी व तदनंतर सन 2019 पर्यंतची सुधारीत मंजूरी मंजूर सागरी	1. जिल्हाधिकारी ठाणे

	केल्याबाबत प्राप्त फिर्याद.दि.22.07.2023	किनारा व्यवस्थापन आराखडा 2005 च्या तरतुदी विचारात घेऊन देण्यात आली असून त्यानुसार प्रकल्पामधील बांधकाम प्रगतीपथावर आहे. • सदरच्या नव्याने मंजूर सागरी किनारा व्यवस्थापन आराखडयाच्या तरतूदीनुसार प्रस्तावाधीन विकास प्रस्तावातील यापूर्वीच्या CZMP नुसार CRZ कक्षेबाहेरील काही क्षेत्र CRZ तरतुदीनी बाधीत होत आहे. सदरच्या अनुषंगाने दि.31.03.2020 रोजी देण्यात आलेली सुधारीत परवानगी / प्रारंभ प्रमाणपत्र क्र. टि एम सी/ टि डी डी /3362 /20 मध्ये सी.आर.झेड ने बाधित क्षेत्रावरील कोणतेही काम सुरु करण्यापूर्वी तसेच उपभूखंड एफ वरील उर्वरीत प्रारंभ प्रमाणपत्रापूर्वी एम.सी.झेड.एम.ए. कडील मान्यता सादर करणे बंधनकारक राहील प्रमाणे अट नमूद आहे. • सदरची बाब विचारात घेता, प्रस्तुत विकास प्रस्तावामध्ये देण्यात आलेली पूर्व मंजूरी सागरी किनारा नियमन अधिसूचनेच्या तरतूदी विचारात घेवून देण्यात आलेली आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • तथापि, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार प्रकरणी ठाणे महानगरपालिका यांनी विकास प्रस्तावामध्ये देण्यात आलेली पुर्व मंजूरी सागरी किनारा नियमन अधिसूचनेच्या तरतुदी विचारात घेवून देण्यात आली असलेबाबत अहवालात नमुद केलेले आहे. सोबत ठाणे महानगरपालिका यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे.	
56	तक्रार क्र. 260 श्री. स्टॅलिन डी. Illigal construction and encroachments in Mangroves areas of Airoli Navi Mumbai. - opp Euro school off Patni road in Airoli. दि.17.08.2023.	• या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 21.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये संबंधित अधिकारी यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे. तथापि, अहवाल अप्राप्त आहे. • **या प्रकरणी संबंधितांनी सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी पुनश्च: सूचना दिल्या.**	1. आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
57	तक्रार क्र. 267 श्री. धिरज परब भाईंदर पश्चिम येथे बजरंग नगर भागात सरकारी जागेतील वन कायद्याने संरक्षित कांदळवनामध्ये झालेल्या बेकायदेशीर बांधकामांवर कारवाई करणेबाबत.	• या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 21.08.2023 रोजीच्या पत्रान्वये संबंधित अधिकारी यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे. तथापि, अहवाल अप्राप्त आहे. • **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनूसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले.**	1. आयुक्त, मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला

	दि. 07.08.2023	• तथापि, जिल्हाधिकारी व जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय, ठाणे यांचे दि.22.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार तक्रारीतील नमूद ठिकाणाची स्थळपाहणी केली असता कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे निदर्शनास आले. मात्र तक्रारीतील नमुद क्षेत्र हे जमीन भारतीय वन अधिनियम 1927 चे कलम 4 अन्वये अधिसूचित करुन त्याचा ताबा संरक्षणासाठी वन विभागाकडे देण्यात आलेला असल्याने प्रस्तुत प्रकरणी गुन्हा दाखल होणेची कार्यवाही ही वन विभागाकडून होणे आवश्यक आहे. सोबत अपर तहसीलदार, मिरा भाईंदर यांचेकडील अहवालाची प्रत जोडली आहे.	
58	तक्रार क्र. 268 श्री. कृष्णा गुप्ता लोकमत या वर्तमानपत्रात कांदळवनाविषयी छापून आलेल्या लेखाबाबत. दि. 25.08.2023.	• **या प्रकरणी संबंधितांनी सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी पुनश्च: सूचना दिल्या होत्या.** • त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी यांचे दि.28.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सद्यस्थितीत नमुद जागेवर मोठ्या प्रमाणात डेब्रिजची भरणी झालेली असून यालगत मिस्वाकची झाडे आहेत. तसेच भरणीच्या पुर्वेला 50 मीटरमध्ये घोडबंदर खाडी नाला असुन त्यालगत कांदळवन आहे. सदरचे क्षेत्र या विभागाचे ताब्यात नाही. त्यामुळे वनक्षेत्रपाल ठाणे (कांदळवन) यांनी दि.05.10.2023 रोजीच्या पत्रान्वये अपर तहसिलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर तसेच मा.जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांना पर्यावरण (संरक्षण) कायदा 1986 अंतर्गत पुढील कारवाई करणेकरीता कळविण्यात आलेले आहे.	1. आयुक्त, मीरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला
59	तक्रार क्र. 253 श्री. प्रदीप पाटोळे Enchrochment in Mangroves by Nisarg Udyan and Dumping Department. दि.09.07.2023.	• सिडको यांच्या दि.10.08.2023 रोजीच्या अहवालानुसार दि.05.06.2023 रोजी स्थळ पहाणी केली असता असे निदर्शनास आले आहे की, निसर्ग उद्यानाच्या मागे फॉरेस्ट विभागाने त्यांच्या सीमा निश्चित करण्यासाठी उभ्या केलेल्या खांबां पर्यंत डेब्रिज व मरूम भरणा केला असल्याचे प्राथमिक दृष्ट्या दिसत आहे. सदर ठिकाणी जाण्यास एकमेव रस्ता हा निसर्ग उद्यानातूनच आहे व त्याची सुरक्षा ही वन विभागामार्फत केली जाते. यास्तव झालेल्या प्रकारावर वनविभागामार्फत आळा घालण्यात यावा तसेच सदर बाबींचे गांभिर्य लक्षात घेऊन आपण योग्यती कारवाई करावी असे नमूद केले आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी पुनश्च: सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी ठाणे
60	तक्रार क्र. 271 श्री. नंदकुमार पवार Illegal reclaimation on intertidal sensitive zones on Mangrove at Mankoli Junction along the Thane-Nashik highway, Dist. Bhiwandi. दि.04.10.2023.	• **या प्रकरणी संबंधितांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी पुन:श्च सूचना दिल्या.**	1. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3 विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.

61	तक्रार क्र.276 श्री. धीरज रमेश परब मीरा भाईंदर महापालिका हद्दीत चौक जेट्टीजवळ सरकारी जागेत अतिक्रमण करत कांदळवन नष्ट करुन प्रतिबंधित क्षेत्रात बेकायदा बांधलेले धार्मिळस्थळ व अन्य बांधकामांवर तोडक कारवाई व संबंधित अधिकाऱ्यांवर कार्यवाही करुन त्यांच्यावर गुन्हा दाखल करणेबाबत. दि.31.10.2023.	• अपर तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, मिरा-भाईंदर यांचे दि.23.11.2023 रोजीच्या अहवालानूसार दि.23.11.2020 रोजी तालुका स्तरीय कांदळवन उपसमिती मार्फत तक्रारीत नमुद जागेची स्थळपाहणी करणेत येऊन कांदळवनाचा ऱ्हास केलेबाबत हजरत सय्यद बालेशाह पीर दरगाहचे ट्रस्टी व इतर यांचेवर उत्तन सागरी पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा रजि. क्र.0220 दि.08.12.2020 नुसार गुन्हा दाखल करणेत आलेला असल्याचे नमूद केले आहे. तरी प्राप्त तक्रार अर्जावर या कार्यालयाद्वारे कार्यवाही पुर्ण झालेली असल्याने, सदर तक्रार निकाली काढण्यास विनंती केली असल्याचे नमूद केले आहे.	1. मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे
62	तक्रार क्र. 274 श्री. हर्षद ठगे राधास्वामी सत्संग मठ (गेट नंबर 1) मिरा- भाईंदर पूर्व येथील वॉकिंग रोड लगत कांदळवन क्षेत्रात बेकायदेशीर नळ जोडणीच्या कामाची तक्रार आणि संबंधित ठेकेदार व महापालिकेतील जबाबदार अधिकाऱ्यांविरुध्द गुन्हा नोंदविणेबाबत. दि.27.10.2023.	• **या प्रकरणी संबंधितांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी पुन:श्च सूचना दिल्या होत्या.** • त्याअनुषंगाने मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांचेदि.04.12.2023 रोजीच्या अहवालानूसार भाईंदर (प.) राधास्वामी सत्संग ते नाझरेथ आगार वस्तीकडे जाण्यासाठी महानगरपालिकेचा ग्रामपंचायतीच्या कालावधीपासून सन 1990 पासून पक्का डांबरी रस्ता आहे. सदर रस्त्याच्या टोकाला असलेल्या नाझरेथ आगार वस्तीस पाणी पुरवठा करण्यासाठी सदर रस्त्याच्या उजव्या बाजूने 150 मि.मी.व्यासाची अस्तित्वात असलेली जूनी जलवाहिनी ग्रामपंचायत काळापासून अस्तित्वात असल्याने जीर्ण झाल्याने वारंवार गळती होऊन दुषीत पाणी पुरवठा होत असतो. तसेच वारंवार पाणी पुरवठा विस्कळीत होत असतो. त्याकरीता नव्याने जलवाहिनी टाकणे आवश्यक आहे. सदर जलवाहिनीवर आजपावेतो एकूण 40 ते 50 अर्धा इंच व्यासाच्या नळजोडण्या देण्यात आलेल्या असून त्यांच्याकडून नियमितपणे पाणीपट्टी आकारुन वसुली करण्यात येते. सदर ग्रामपंचायत कालावधीपासून अस्तित्वात असलेल्या जलवाहिनीच्या देखभाल दुरुस्तीसाठी, गळती दुरुस्तीसाठी आवश्यकतेनुसार रस्ता खोदणे अपरिहार्य असते. • सदर जलवाहीनी टाकताना कांदळवन परवानगीबाबत तक्रार प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित काम बंद करण्यात आलेले असून मा. वन परिक्षेत्र अधिकारी, ठाणे मुंबई कांदळवन संधारण घटक, कोपरी (पुर्व), ठाणे यांना जलवाहीनी टाकणे कामाबाबत पत्र देण्यात आलेले आहे. संबंधित जलवाहीनी अंथरताना रस्त्याच्या साईड शोल्डर व अस्तित्वात असलेल्या जलवाहीनीच्या आतील रस्त्यावरील भागातून अंथरण्यात येणार असून संबंधित ठिकाणचे फोटोग्राफ सोबत जोडले आहेत. संबंधित जलवाहीनी अंथरताना कांदळवनाचे कोणतेही	1. मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे

		नुकसान केलेले नसून, महाराष्ट्र तटीय क्षेत्र प्रबंधन प्राधिकरण यांचे दि.27.04.2017 रोजीच्या परिपत्रकान्वये अस्तित्वात असलेल्या मालमत्तांची फेरफार आणि दुरुस्ती अथवा बदली कामे (Alteration & Repairs) करणेची परवानगी आहे. • तरी, 1985 पुर्वीपासून सदर रस्त्याच्या टोकाला असलेल्या वस्तीस जाणाऱ्या रस्त्यावर असलेली जूनी जलवाहीनी बदलून त्या जागी नवीन जलवाहीनी अंथरण्याचे काम करावयाचे आहे. सदर वस्तूस्थितीदर्शक अहवाल सादर केला आहे.	
63	तक्रार क्र.278 श्री. धिरज परब मीरा-भाईंदर महापालिका हद्दीत मौजे वरसावे येथे कांदळवन नष्ट करुन सीआरझेड व कांदळवन क्षेत्रात बेकायदा भराव करुन केलेल्या दरे पटेल कंपाऊंड प्रकरणी गुन्हा दाखल करणेबाबत. दि.08.11.2023.	• **याबाबत बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी दि. 5 डिसेंबर, 2023 रोजी तक्रारदार श्री.धिरज परब यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करुन त्याबाबतचा अहवाल समितीस सादर करण्यात येईल असे सांगितले होते तथापि अद्यापही अहवाल अप्राप्त आहे.**	1. मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला
64	तक्रार क्र.280 श्री. आरिफ नवाझ ईराकी संबंधित अधिकारी यांचेवर सर्व्हे क्रमांक 50, 119, 129 मध्ये जमिनीची बेकायदेशीर पुर्नरचना रोखण्यासाठी पर्यावरण उत्पादन कायदा, 1986 आणि CRZ कायदा 2011 नुसार कार्यवाही सुरु करणे तसेच, इतर मुंब्रा आणि सर्व्हे 25 मध्ये सीआरझेड क्षेत्रातील नवीन सीझेडएममी सीमांकन करण्यात आल्याने खारफुटीचा नाश झालेबाबत.	• **या प्रकरणी संबंधितांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी पुन:श्च सूचना दिल्या होत्या.** • **त्याअनुषंगाने ठाणे महानगरपालिका, ठाणे यांचे दि.**22.12.2023 **रोजीच्या अहवालानुसार मौजे मुंब्रा सर्व्हे क्र. 50 हे खाजगी क्षेत्र असून आरक्षणाने बाधित भुखंडावर** Accommodation Reservation **अंतर्गत** CRZ **क्षेत्र वगळून परवानगी देण्यात आलेली आहे. सर्व्हे क्र. 119 हे खाजगी क्षेत्र असून आरक्षणाने बाधित भुखंडावर** Accommodation Reservation **अंतर्गत** CRZ **क्षेत्र वगळून परवानगी देण्यात आलेली आहे. उर्वरीत क्षेत्र रहिवास झोनमध्ये असून सदर क्षेत्रावर बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही. सर्व्हे क्र.129 हे खाजगी क्षेत्र असून सदर भुखंडावर बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही.** • **तसेच मौजे सोनखार येथील सर्व्हे क्र.25 हे सरकारी क्षेत्र असून सदर भुखंडावर बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही. सर्व्हे क्र.57 हे खाजगी क्षेत्र असून सदर भुखंडावर बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही. सर्व्हे क्र.58 हे खाजगी क्षेत्र असून सदर भुखंडाचे रहिवास क्षेत्रावर नियमानुसार बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली आहे.**	1. ठाणे महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3.विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला

		• **ठाणे महानगरपालिकेने नियमानुसार** CRZ **क्षेत्र वगळून बांधकाम परवानगी नियमानुसार काही** (50, 119, 58) **क्षेत्रावर दिलेली आहे. उर्वरीत** (129, 25, 57) **खाजगी क्षेत्रावर ठाणे महानगरपालिकेने परवानगी दिलेली नसल्याचे नमूद केले आहे.**	
65	तक्रार क्र.281 श्री.धिरज परब मीरा भाईंदर शहराची सुधारित विकास योजना नकाशे बाबत संबंधितांवर फौजदारी गुन्हा दाखल करुन प्रशासकीय कारवाई करणे तसेच कांदळवन क्षेत्र व बफर झोन विकास आराखडयात नोंद करुन निवासी झोन, रस्ता आदी केलेला बदल रद्द करणे. दि.24.11.2023	• **या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 14.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला आहे.**	1. मिरा-भाईंदर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3.विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला
66	तक्रार क्र.282 श्री. रोहित जोशी Destruction of Wetland and Mangroves at Kasheli दि.29.11.2023.	• **या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 05.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला आहे.**	1. ठाणे महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी ठाणे 3.विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला

		197, 251, 26, 27, 240, 29, 30, 33, 34, 13, 14, 15, 16 व 36 ह्या मिळकती डायनामिक्स व्हेकेशन रिसॉर्ट प्रा.लि. यांचे नावे दाखल आहेत. • तक्रारदार यांच्या अर्जात उल्लेखित खाडीची पाहणी केली असता, सदर ठिकाणी स्थानिक भाषेत नाला असे संबोधतात. सदर नाल्याची पूर्ण पाहणी केली असता, त्याचे पाणी कोठेही अडल्याचे दिसून येत नाही. सदर नाल्याच्या दोन्ही काठास गवत उगवलेले दिसून येत असून, त्याच्या काठी किंवा बाजुस कोठेही भराव केल्याचे येत नाही. सदर ठिकाणी पूर्वी शेती करत असून आजमितीस त्या ठिकाणी ओसाड जागेवर गवत वाढलेले दिसून येत आहे. सदर भागात कोठेही मॅंग्रोजची तोड झाल्याचे दिसून येत नाही. तसेच उर्वरित गट नंबरच्या मिळकतीची पहाणी केली असता, सर्वावर फक्त गवत दिसून येत असून, सदर मिळकतीत अंतर्गत रस्त्याकरीता भराव केल्याचे दिसून येत आहे. परंतु सदर रस्त्यावर	

		गवत उगवलेले असल्यामुळे सदरचा भराव हा पूर्वीचा असल्याचे दिसून येते. तसेच सदर भागात कुठेही पाणी तुंबून असल्याचे अगर गावातून वाहत येणारे पाणी या भागात साठून राहिल्याचे दिसून येत नाही. सदर बाबत कंपनीच्या प्रतिनिधींना विचारले असता, त्यांनी सदर रहिवाशी प्रकल्पासाठी कंपनीने शासनाच्या सर्व नियमांच्या आवश्यक त्या परवानग्या घेतलेल्या असून, सदर प्रकल्प शासनाने मंजूर केला असल्याचे तहसिलदार अलिबाग यांनी या कार्यालयास कळविले आहे. • तसेच मौजे बागमळा येथील सदर क्षेत्राबाबत वनपरिक्षेत्र अधिकारी, अलिबाग यांनी गुगल हिस्टोरीकचे उपलब्ध असलेल्या इमेजेसचे अवलोकन केले असता, सदर इमेजेस ह्या 2011 पासून उपलब्ध आहेत. त्याचे विश्लेषण करावयाचे झाल्यास सदर तक्रारीत अल्लेखीत भागात मॅग्रोव्हजचे अस्तित्व दिसून येत नाहीत. तसेच भागाचे जिपीएस रिडींग N 18.59160 E 72.9197 असे आहे. तरी, तक्रारदार यांनी केलेल्या तक्रार अर्जातील वस्तुस्थिती ही खरी नसल्याने त्यांचा तक्रार अर्ज निकाली काढणेस विनंती केली आहे.	
69	तक्रार क्र. 143 श्री. स्टॅलिन डी. दि.08.02.2021 Mangroves destroyed and road made, tide water blocked At Taloja phata.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.08.09.2022 रोजीच्या अहवालाच्या अनुषंगाने तक्रारीत नमूद ठिकाण गुगल अर्थद्वारे तपासले असता सदरचा रस्ता 2018 पासून कांदळवन नष्ट करुन माती भराव टाकून पायवाटीचे रस्त्यामध्ये रुपांतरण झाल्याचे दिसून येत असल्याचे समितीचे अशासकीय सदस्य श्री. स्टॅलिन डी. यांनी नमूद केले होते. • प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांना सदर ठिकाणी MRSAC images च्या सहाय्याने पुन:श्च स्थळपाहणीकरुन समितीस अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना सदर तक्रारीवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या होत्या.** • त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.11.12.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, तक्रारदार यांनी समक्ष सांगितल्यानुसार प्रत्यक्ष स्थळी उतखनन पुर्णपणे बंद असून कांदळवनाचे पाणी वाहून जाण्यासाठी पाईप टाकण्यात यावे असे सांगितले. कांदळवनाचा ऱ्हास झालेबाबत प्रत्यक्ष स्थळपाहणीच्या वेळी दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे.	जिल्हाधिकारी, रायगड
70	तक्रार क्र. 191 Pradeep Patole – दि.11.07.2022 Destruction of Mangroves in Kharghar near Toll Naka	• जिल्हाधिकारी, रायगड यांचे दि.09.09.2022 रोजीच्या अहवालानूसार मंडळ अधिकारी, तळोजे यांनी दि.27.07.2022 रोजी मौजे खारघर येथील टोलनाक्याजवळ पाहणी केली असता, टोल नाक्याच्या आसपास कोठेही कांदळवन वनस्पतीचा ऱ्हास किंवा तोड झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको

		• विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांचे दि.27.10.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे क्षेत्र हे सिडको विभागाच्या अखत्यारित येत असल्याने वनक्षेत्रपाल नवी मुंबई यांनी दि.24.08.2022 रोजीच्या पत्रान्वये सिडको विभाग यांना कारवाई करणेबाबत कळविले असल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.28.09.2023, दि.10.03.2023, दि.14.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी केली होती. सद्यस्थितीत निवारणाचा उपाय म्हणून त्याबद्दल खारघर पोलिस स्टेशन येथे तक्रार नोंदविण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी सिडकोकडून सदर ठिकाणी कांदळवनाची पुर्न:लागवड (Restoration) करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांना सदर तक्रारीवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
71	तक्रार क्र. 195 श्री.स्टॅलिन डी – दि.08.08.2022 ILLEGAL SAND MINING KILLING MANGROVES IN TALOJA CREEK/BUNDS KILLING MANGROVES AT KAMOTE	• विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांच्या दि.21.12.2022 रोजीच्या अहवालानूसार सदरचे ठिकाण हे मौजे कामोठे स.नं. 56 व 368 येथील असून अधिसुचित कांदळवन क्षेत्र नाही. नमूद क्षेत्र अधिसूचित कांदळवन क्षेत्राव्यतिरिक्त असल्याने वनक्षेत्रपाल नवी मुंबई यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या पत्रान्वये वनपरिक्षेत्र अधिकारी, पनवेल व महाव्यवस्थापक, सिडको यांना कळविण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको यांच्या दि. 06.06.2023 रोजीच्या अहवालानूसार जागोजागी मातीचे बांध तोडण्यात आलेले असून त्यामुळे भरती ओहोटीचे पाणी अडत नसल्याचे निर्दशनास आले व कांदळवानाचा ऱ्हास झालेला दिसून येत नाही. तसेच कांदळवनाचा ऱ्हास होऊ नये यासाठी सदर विभागाकडून भविष्यात कायमस्वरुपी उपाययोजना करण्यात येईल असे नमूद केले आहे. • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे कामोठे ता. पनवेल येथील सर्व्हे क्रमांक 56 मध्ये कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असल्याने पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15(1) अन्वये अज्ञात व्यक्ती विरुध्द कामोठे पोलिस ठाणे येथे गुन्हा क्र.0220 दिनांक 09.09.2022 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. • त्याअनुषंगाने समितीने सदरची जागा गुगल अर्थद्वारे तपासली असता, सदर ठिकाणी होणारे वाळू उत्खनन ताबडतोब थांबवून जागेचे Restoration करण्याचे निर्देश संबंधित अधिकाऱ्यांना दिले होते. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांनी सिडकोकडून सदर ठिकाणी कांदळवनाची पुर्न:लागवड (Restoration) करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते.	1. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. जिल्हाधिकारी, रायगड

		• **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांना सदर तक्रारीवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
72	तक्रार क्र.211 श्री.गणेश प्रभाकर मिरजणकर, रायगड दि.03.02.2023 मॅग्रोजची कत्तल करुन चालु असलेले बेकायदेशीर भरावाचे काम त्वरीत थांबवून सर्व संबंधितांवर फौजदारी स्वरुपाचे गुन्हे दाखल करुन कायदेशीररित्या सक्त कारवाई करणेबाबत.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे अहवालानूसार, सदर क्षेत्राचा घेण्यात आलेला GPS पॉलिगॉन गुगल ईमेज सन 2005 ते 2022 पर्यंत तसेच MRSAC नकाशाचे अवलोकन केले असता, सदर क्षेत्रावर मोठ्या प्रमाणात कांदळवन रोपे तोड करण्यात आलेली आहेत हे स्पष्ट होते. सद्यस्थितीत सदर जागेवर मोठ्या प्रमाणात माती-मुरुमच्या भरावाखाली कांदळवन मोठ्या प्रमाणात नष्ट केल्याचे दिसून येत आहे. भविष्यामध्ये तेथे अजुन कांदळवन रोपांची कत्तल तसेच मातीचा भराव करण्याची शक्यता नाकारता येत नसल्याचे नमूद केले आहे. • कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला असल्यामुळे श्री. प्रकाश बाबु सरपाटील, जि. रायगड यांचे विरुध्द पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 चे कलम 15 अन्वये, मुरुड पोलिस ठाणे येथे F.I.R No. 0111/2023 दि. 10.07.2023 रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांनी कांदळवन क्षेत्रातील भराव काढण्याबाबत जिल्हापरिषद रायगड यांना निर्देश दयावेत व अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना सदर तक्रारीवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, रायगड
73	तक्रार क्र.212 श्री.प्रदिप पाटोले, रायगड दि.07.02.2023 1. Dumping of Debris in Sector 17, Sector 27, Sector 25 on Wetland and Mangroves. 2. Mangrove and wetland near Yogadan Port are been killed.	• सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार खारघर सेक्टर 17 मधील सिडको अंतर्गत होल्डिंग पॉन्ड हे पनवेल महानगरपालिकेस हस्तांतरीत करण्यात आलेले आहे आणि रस्त्याच्या बाजूस पडलेल्या डेब्रिज संबंधीत पनवेल महानगरपालिकेशी पत्र व्यवहार केलेला आहे. • सेक्टर – 25 मधील सिडको अंतर्गत होल्डिंग पॉन्ड येथे कार्यकारी अभियंता (खारघर), सिडको विभागाने दि.27.11.2022, दि.09.01.2023, दि.30.01.2023, दि.13.02.2023, दि.14.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी केली होती. सदरील प्लॉटवर बेकायदेशीरपणे डेब्रिज डंपिग केल्याबद्दल खारघर पोलीस स्टेशन येथे तक्रार नोंदविण्यात आलेली असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी अनु क्र.2 ची तक्रार ही सिडको कार्यालयाच्या अखत्यारीत नसल्याचे मुख्य नियोजनकार, सिडको यांनी सांगितले. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड व पनवेल, महानगरपालिका यांना कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • त्यानुषंगाने, पनवेल महानगरपालिका यांचे दि.09.10.2023 रोजीच्या अहवालानुसार खारघर येथील सेक्टर 17 मधील होल्डींग पॉन्ड हे पनवेल महानगरपालिकेला हस्तांतरीत झाले असून सदर ठिकाणी	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. पनवेल महानगरपालिका

		दि.25.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी केली असता पाणथळ व कांदळवन जागेचा ऱ्हास झालेला दिसून येत नाही. सदर ठिकाणी मोठया प्रमाणात डेब्रीज टाकल्याचे निदर्शनास आलेले होते. सदर जागेवर डेब्रीज उचलण्याची कार्यवाही अंतिम टप्यात असून तात्काळ कार्यवाही करण्याची दक्षता घेण्यात येईल. सदर ठिकाणी डेब्रीज टाकणाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवणेकामी पनवेल महानगरपालिकेने फिरते सुरक्षा रक्षक पथक नेमण्यात आलेले आहे. तसेच बेकायदेशीरपणे डेब्रिज डंपिंग केल्याबद्दल खारघर पोलिस ठाणे येथे संबंधित व्यक्ति विरुद्ध गुन्हा दाखल करण्याबाबत कळविले आहे. • **या प्रकरणी पनवेल महानगरपालिका यांना सदर तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
74	तक्रार क्र.224 1) **श्री.वैभव म्हात्रे** Destruction of Mangroves in Nhavekhadi, Near Ulwe Node, Navi Mumbai. दि. 01.04.2023 2) **श्री. स्टॅलिन डी.** i) NhavaKhadi Mangrove Destruction and illegal blocking of tide water. ii) Rambagh Mangrove destruction, change of vegetation, illegal constructions and reclamation of coastal wetlands Taluka Panvel. दि. 03.10.2023	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे न्हावे खाडी उत्तरपाडा येथील स.नं.14/2 हा सिडको मालकीचा असून सदर जमीन मिळकत सिडकोसाठी संपादित झाली आहे. प्रत्यक्ष स्थळपाहणीवेळी कांदळवन वृक्षाची तोड केल्याचे दिसून येत नाही. मौजे न्हावे खाडी येथील मोरी/उघड यांचे काम सिडको मार्फत करण्यात आले नाही. सदर मोरी/उघड समुद्राचे भरती पाण्यापासून गावाच्या संरक्षण होण्याच्या उद्देशाने करण्यात आले आहे. सदर मोरीमुळे कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही. सदर जागेवर भराव नसून स्मशानभूमीकडे जाणारा रस्ता आहे. संयुक्त स्थळपाहणीवेळी किटकनाशकाचा वापर करुन खारफुटी नष्ट झाल्याची बाब दिसून आली नाही. स.नं.9/अ/740 हा सिडको मालकीचा असून संयुक्त स्थळपाहणीवेळी खारफुटी व खाडीमध्ये सिमेंट मिक्सर पाणी टाकल्याची बाब दिसून आले नसून कांदळवनाचा ऱ्हास झालेला नसल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको यांच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार जमिन भराव व खारफुटी वृक्षाची तोड व कत्तल थांबविण्यासाठी सिडकोतर्फे सुरक्षा रक्षक नियुक्त करण्यासंदर्भात सुरक्षा अधिकारी यांना कळविण्यात आले आहे. रामबागच्या दिशेने येणाऱ्या समुद्राच्या मार्गातील पाण्याचे प्रवाह खंडित न करण्यासाठी सिडकोचे अधिकारी दर महिन्याला न्हावा खाडी येथील फ्लॅप गेट येथे भेट देवून पाहणी करतील व पाणी नियंत्रित आहे किंवा कसे याचे निरीक्षण करतील. सिमेंट काँक्रिट मिक्सरमधील शिल्लक काँक्रिट हे खारफुटी व खाडीमध्ये टाकल्याचे आढळले नाही. परंतु अज्ञात व्यक्तीव्दारे रिकामे काँक्रिट मिक्सर तिथेच धुतल्याचे आढळले. भविष्यात अशी घटना पुन्हा पडू नये यासाठी सिडको सुरक्षा रक्षकांना सूचना करण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड व पनवेल महानगरपालिका यांना कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते.	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको

		• **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड व सिडको यांनी सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन सविस्तर अहवाल समितीच्या पुढील बैठकीपूर्वी 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
75	तक्रार क्र.225 अज्ञात व्यक्ती न्हावे व नवखार ता.रोहा जि.रायगड जवळील कुंडलिका खाडीत मॅग्रोजची कत्तल करुन सेक्शन पंपाद्वारे अनधिकृतपणे वाळू उपसा होत असलेबाबत. दि. 20.02.2023.	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना सदर तक्रारीवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, रायगड
76	तक्रार क्र. 237 श्री. नरेशचंद्र सिंग Illegal reclamation of Wetlands and Mangroves (CRZ area) in Kharghar, Navi Mumbai. दि. 15.05.2023	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार मौजे खारघर ता.पनवेल येथील सेक्टर 25 येथील पेठ गावाच्या समोरील बाजुस वास्तु विहार रस्त्यालगत गुराचे गोठे व कार वॉशिंग सेंटर असे बेकायदेशीर व्यवसाय चालु असलेबाबत तसेच सदर ठिकाणी मच्छिमार व्यवसाय सुरु असलेबाबत मंडळ अधिकारी, कळंबोली यांनी नमूद केले असून, सदर ठिकाणी C.R.Z. क्षेत्रात कांदळवन जागेचा ऱ्हास झालेला दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको यांना आवश्यक तपासणी करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड व सिडको यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
77	तक्रार क्र. 240 श्री. सुनील अग्रवाल Massive destruction of Mangroves, Illegal CRZ encroachment & debris Dumping at Ulwe node Sector 2, 5, 6, 20, 21, 22, 23. दिनांक 25.05.2023.	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार सेक्टर 22 वगळता सेक्टर 2,5,6,20,21,23 येथे प्लॉटींग झाले असून पुर्णत: लोकवस्ती आहे. वरील सेक्टर मध्ये कोठेही कांदळवन क्षेत्र नाही. सेक्टर 22 मध्ये लोकवस्ती नाही. तसेच सदरची जागा ही मोकळी आहे. वर नमूद 2,5,6,20,21,22,23 ची स्थळपाहणी केली असता कांदळवन वनस्पतीची तोड झाल्याचे निर्देशनास आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सिडको यांच्या दि.10.08.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर विभागाकडून आजपर्यंत दोन घटनांबाबत दोन एफ.आय.आर. अनुक्रमे एफ.आय.आर. क्र. 0094 दि. 31 मार्च 2023 व एफ.आय.आर. क्र. 0165 दि. 21 मे 2023 एन.आर.आय. सागरी पोलिस ठाण्यात नोंदविले असल्याचे	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको

		नमूद केले असून सदर एफ.आय.आर. च्या प्रती सोबत जोडल्या आहेत. तसेच केलेल्या कार्यवाहीची माहिती तक्रारदार श्री. सुनिल अगरवाल यांना दि.23.06.2023 रोजी मेलद्वारे कळविण्यात आली आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी सिडको सोबत बैठक घेऊन झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड व सिडको यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
78	तक्रार क्र. 242 श्री. बी. एन. कुमार CRZ Violation at Ulwe for Tirupati Balaji Temple at Plot No. 3 Sector 12, Ulwe node, Tal. Panvel and Dist. Raigad by M/s Tirumala Tirupati Devasthanam. दिनांक 31.05.2023	• जिल्हाधिकारी रायगड यांचे अहवालानूसार प्लॉट नं. 3 सेक्टर 12 उलवे नोड ता.पनवेल या जमीनीवर सद्यस्थितीत एल.अँन्ड टी कंपनीचे मशीन, रेडिमीक्स, प्लॅन्ट, गाडया हायवा, पोकलन पार्किंग, तिरुपती मंदिर जागेवर आहे. जागेच्या पश्चिमेला न्हावा शिवडी रस्ता आहे. जागेवर आज स्थितीला कांदळवन तोड झालेली नसल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड यांना सिडको सोबत बैठक घेऊन झालेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **सिडको यांच्या दि.24.08.2023 रोजीच्या स्थळ पाहणी अहवालानुसार, सिडकोद्वारे तिरुमाला तिरुपती देवस्थानम यांना भूखंड क्र.3 सेक्टर -12, उलवे नोडमध्ये वितरीत केलेला असून सदर भूखंड पुर्वी एम.एम.आर.डी.ए. ला एम.टी.एच.एल प्रकल्पाकरीता तात्पुरत्या स्वरुपात भाडेपट्टा करारावर वितरीत करण्यात आला होता. सदर जागेवर कुठलेही मंदीराचे काम सुरु नसून, एम.टी.एच.एल प्रकल्पाचे सदर वितरीत केलेल्या भुखंडाच्या बाजुला कास्टिंग यार्ड कार्यरत आहे. तिरुपती देवस्थानम यांना वितरीत केलेल्या भूखंडास सि.आर.झेड. नियमावली लागू आहे. त्याअनुषंगाने तिरुपती देवस्थानम यांनी महाराष्ट्र सागर तटीय व्यवस्थापन प्राधिकरण यांच्याकडून दि.26.05.2023 रोजी सि.आर.झेड मंजुरी प्राप्त केलेली आहे. तसेच सिडकोद्वारे सि.आर.झेड. नियमावलीनुसार बांधकाम परवानगीसुध्दा देण्यात आलेली आहे. परंतु अद्याप जागेवर भूमीपुजन व्यतिरिक्त मंदिराचे बांधकाम प्रत्यक्षात सुरु झालेले नाही.** • **जिल्हाधिकारी, रायगड यांच्या कार्यालयातर्फे प्राप्त झालेल्या यादीनूसार पनवेल तालुक्यातील एकूण 35 ठिकाणांचे संभावित पाणथळ जागेवर पडताळणी करण्यात आली आहे. सदर यादीनूसार मौजे-गव्हाण, ता. पनवेल येथे (तिरुमाला तिरुपती देवस्थानम यांना वितरीत केलेल्या भूखंडाजवळ) कुठल्याही प्रकारचे पाणथळ दर्शविण्यात आलेले नाही. तसेच सदर नमूद केलेल्या भूखंडावरील जमीन सिडकोद्वारे संपादित केलेल्या असून जागेवर पावसामुळे पाणी साचल्याचे दिसून येते.**	1. जिल्हाधिकारी,रायगड 2. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको

		• **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड व सिडको यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
79	तक्रार क्र.275 श्री. विकी पाटील. Mangrove Cutting on MTDC land at Nagoan Beach, Alibaug. दि. 03.11.2023.	• या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 09.11.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापी, अहवाल अप्राप्त आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड व महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ 2. जिल्हाधिकारी, रायगड
80	तक्रार क्र.277 कळंबोली सिडको कार्यालय सेक्टर 5E जवळ कांदळवन मध्ये जोरदार पणे पत्रा, सिमेंटचे बांधकाम करुन नवनवीन उद्योग सुरु होत असल्याबाबत. दि.07.11.2023.	• या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 17.11.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि, अहवाल अप्राप्त आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी रायगड व सिडको यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. सह-व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. जिल्हाधिकारी रायगड

अ.क्र	तक्रारदार व तक्रारीचा विषय	सविस्तर तपशील	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
		पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी	
81	तक्रार क्र. 134 श्रीमती श्वेता भट दि.11.05.2020 Destruction of Mangroves at Sasunavghar, Vasai, Palghar.	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांना उचित कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी पालघर यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, पालघर
82	तक्रार क्र. 189 श्री. भरत पाटील, दि.19.05.2022 कांदळवनाची बेकायदेशीर कत्तल होत असल्याबाबत.	• वसई विरार शहर महानगरपालिका यांच्या दि.12.04.2023 रोजीच्या अहवालानूसार प्रभाग समिती 'जी' वालीव कार्यक्षेत्रातील गाव मौजे ससुनवघर स.न.100, 193 नायगाव (पूर्व) येथे पाहणी केली असता सदर जागेत नगररचना विभागाकडील परवानगी बाबतचे VVCMC/TP/CC/VP-6475/97/2022-23 Date.30.06.2022 फलक आढळून आले तसेच उर्वरित जागेवर बांधकाम झाल्याचे दिसून येत नसल्याचे नमूद केले आहे.	1. जिल्हाधिकारी, पालघर 2. आयुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका

		• आयुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका यांना सदर तक्रारीबाबत सद्यस्थितीदर्शक परिपूर्ण अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **सदर प्रकरणी वसई-विरार महानगरपालिका यांना स्थळपाहणी अहवाल छायाचित्रांसहित 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
83	तक्रार क्र.208 श्री.निलेश वर्तक व श्री.अमर म्हात्रे यांच्या वसईतील रानगावात शासकीय जागेवर कांदळवनाची तोड होत असल्याच्यातक्रारीबाबत. दि.18.01.2023	• जिल्हाधिकारी पालघर यांचे दि.26.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, कांदळवनाचा ऱ्हास झाला असून मे. राहुल कन्स्ट्रक्शन तर्फे श्री.धनंजय लक्ष्मण मोहिते रा.201 पुजा पॅराडाईस सेन्ट जोजेफ स्कुल फादरवाडी वसई यांचे विरुध्द वसई पो.स्टे. येथे गु.र.नं 0201/2023 दिनांक 06/07/2023 रोजी पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये गुन्हा दाखल केला असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी पालघर यांना सदर जागेवरील बांधकाम तोडून कांदळवनाची पुर्न:लागवड करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी पालघर यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी पालघर
84	तक्रार क्र.222 श्री.मेकॅन्झी डाबरे व श्री.जॉय जोसेफ फरगोज घोडबंदर ते ससूनवघर दरम्यान पाणथळ जमिनीवरील प्रचंड मोठया प्रमाणात कांदळवनाची तोड करुन भराव घातला जात असल्याबाबत. दि. 14.03.2023	• जिल्हाधिकारी पालघर यांचे दि.26.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, कांदळवनाचा ऱ्हास झाला आहे. श्री.धनेश्र्वर प्रभाकर भोईर, किशनलाल मांगीलाल त्रिवेदी व मंगेश नारायण चव्हाण यांचे विरुध्द नायगांव पो.स्टे. येथे गु.र.नं 132/2023 व गु.र.नं 135/2023 दिनांक 05.06.2023 रोजी पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये गुन्हा दाखल करणेत आले असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचेकडून जागेवरील भराव त्वरित काढून पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी पालघर व वसई-विरार शहर महानगरपालिका यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. आयुक्त, वसई-विरार शहर महानगरपालिका
85	तक्रार क्र. 241 श्री. दिनेश गोसावी परिवर्तन संघटना पालघर	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी जागेवरील भराव काढणेसंबंधी त्वरीत कार्यवाही करावी व पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते.	जिल्हाधिकारी पालघर

	Complaint regarding Destruction of Mangroves. दिनांक 29.05.2023.	• **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी पालघर यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या होत्या.** • तथापि, अतिरिक्त आयुक्त, वसई विरार शहर महानगरपालिका यांच्या दि.07.12.2023 रोजीच्या उपविभागीय अधिकारी, वसई यांना उद्देशून लिहलेल्या पत्रान्वये सदर प्रकरणी प्र.सहा.आयुक्त, विशेष नियोजन प्राधिकरण – 21 गावे, वसई विरार शहर महानगरपालिका यांनी केलेल्या प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी अहवालानूसार वसई विरार शहर महानगरपालिकेकडे विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून अधिकार असलेल्या टिवरी गावामध्ये टिवरी फाटकापासून वसईच्या दिशेने जाणाऱ्या मुख्य रस्त्यावर टिवरी ग्रामपंचायत कार्यालयाच्या समोरच्या क्षेत्रामध्ये व टिवरी गावामध्ये टिवरी तलावाच्या समोरच्या क्षेत्रामध्ये माती भराव सुरु असल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्याची Geotag छायाचित्र सोबत जोडली असून, सदर जागेवर भराव करणाऱ्या संबंधितांवर आपल्या कार्यालयामार्फत नियमोचित कार्यवाही करण्यात यावी असे नमूद केलेले आहे.	
86	तक्रार क्र. 243 श्री. चंदू विजय पाटील दि.12.06.2023. मुंबई अहमदाबाद राष्ट्रीय महामार्गालगत नायगाव जुचंद्र येथील वसई खाडीपात्राच्या जमीनीवरील ॲग्रोसर्ग इरिडेटर्स इंडिया प्रा. लि. कारखान्यास देण्यात आलेली परवानगी रद्द करीत पर्यावरणाचा ऱ्हास होत असल्याप्रकरणी सदर कारखाना तात्काळ बंद करण्यात येणेबाबत.	• या प्रकरणी जिल्हाधिकारी पालघर यांनी वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचेकडून आवश्यक कार्यवाही करुन पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याचे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले होते. • त्यानुसार, वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचे कार्यालयाचा दि.06.11.2023 रोजीच्या पत्रान्वये समितीस सादर करण्यात आलेल्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, मौजे-जुचंद्र सर्वे नं.86/1/3, 86/1/6, 96/2,96/3 ह्या जागेवर तत्कालीन नियोजन प्राधिकरण सिडको यांचे मार्फत बांधकाम परवानगी BP-3049 जा.क्र. CIDCO/VVSR/CC/BP-3049/E/2003 दिनांक 13/06/2005 अन्वये देण्यात आली आहे. तसेच जा.क्र. CIDCO/VVSR/POC/BP-3049/E/888 दि. 02/05/2008 अन्वये Part Occupancy Certificate (भाग भोगवटा दाखला) अदा करणेत आले असल्याचे नमूद केलेले आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर व महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई सदर तक्रारीबाबत कार्यवाही करुन सविस्तर अहवाल समितीच्या पुढील बैठकीपूर्वी 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई 2. जिल्हाधिकारी, पालघर
87	तक्रार क्र.248 श्री. कैलास चव्हाण सर्व्हे क्र.248, ज्युचंद्र मौजे या मिळकतीवर यालगत 24 एकर मिळकतीवर कैलास	• जिल्हाधिकारी पालघर यांचे दि.26.07.2023 रोजीच्या अहवालानूसार, कांदळवनाचा ऱ्हास झाला आहे. श्री. कैलास द्वारकानाथ म्हात्रे व इतर 20 ते 25 सहकारी यांचे विरुध्द नायगांव	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. आयुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका

	द्वारकानाथ म्हात्रे (भुमाफिया) व यांचे 20 ते 25 सहकारी भुमाफिया व गुंड यांनी हजारो कांदळवनाच्या झाडाची कत्तल करुन 80 ते 90 हजार ब्रासचे गौणखनिज (माती, दगड, मुरुम) बाहेरुन वाहतूक आणून मोठ-मोठे तलाव भराव करुन या मिळकतीवर केलेल्या भरणीची शासनाची कोणतीही पुर्व परवानगी घेतली नाही आणि 2000 पक्के बांधकाम करुन चाळी बनवित आहेत, हे पक्के बांधकाम तात्काळ निष्कासन करावे व जमीन कब्जा केल्याचा दंड व गुन्हा दाखल करण्याचे आदेश द्यावेत याबाबत तक्रार अर्ज. दि.28.05.2023	पो.स्टे. येथे गु.र.नं 182/2023 दिनांक 04.07.2023 रोजी पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 चे कलम 15 व 19 अन्वये गुन्हा दाखल करणेत आले असल्याचे नमूद केले आहे. • या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी उपायुक्त, वसई विरार शहर महानगरपालिका यांना तक्रारीत नमूद अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीत सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्यानुसार, वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचे कार्यालयाचा दि.06.11.2023 रोजीच्या पत्रान्वये समितीस सादर करण्यात आलेल्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, वसई विरार शहर महानगरपालिकेच्या कार्यक्षेत्रातील प्रभाग समिती “जी” वालीव कार्यक्षेत्रातील गाव मौजे जुचंद्र स.नं. 248 येथे सदर परिसरात कांदळवनाच्या झाडांची कत्तल करुन अनधिकृत बांधकाम करण्यात आले असून तहसिलदार यांनी सदर जागामालकावर गुन्हा नोंद केलेला आहे. तसेच, सदर ठिकाणी रहिवास वापर नसलेल्या रुम/गाळे यांचेवर निष्कासनाची कारवाई केलेली असल्याचे नमूद केले आहे. • **या प्रकरणी वसई-विरार महानगरपालिका उर्वरित अनधिकृत बांधकामे काढून केलेल्या कार्यवाहीचा सविस्तर अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	
88	तक्रार क्र. 249 श्री. मॅकेन्झी डाबरे जिल्हा पालघर, तालुका वसई येथील पाणथळ, खाजण, कांदळवन जमीन बाधित होत असल्याबाबत. दि.28.06.2023.	• वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचे कार्यालयाचा दि.06.11.2023 रोजीच्या अहवालाचे अवलोकन केले असता, तक्रारीत नमूद मालजीपाडा गाव वसई विरार शहर महानगरपालिकेच्या विशेष नियोजन प्राधिकरण विभागाच्या 21 गावांच्या हद्दीमध्ये समाविष्ट आहे. सदर गावामध्ये दि. 22.06.2023 रोजी स्थळपाहणी करण्यात आलेली असून तेथे कांदळवनावर मातीभराव झाल्याचे दिसून आलेले नाही. परंतू, मालजीपाडा गावामध्ये राष्ट्रीय महामार्गाला लागून असलेल्या आर.एम.सी प्लांटच्या मागच्या बाजूच्या क्षेत्रामध्ये व त्यालाच लागून असलेल्या उत्तर बाजूच्या क्षेत्रामध्ये मोठ्या प्रमाणात माती भराव सुरु असल्याचे निदर्शनास आले असून त्याबाबत तहसिलदार, वसई यांना पत्राद्वारे कळविण्यात आल्याचे नमूद केलेले आहे. • **या प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी उप विभागीय अधिकारी, वसई यांचे कडून सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन घ्यावी व केलेल्या कार्यवाहीचा सविस्तर अहवाल समितीच्या पुढील बैठकीपूर्वी 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. आयुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका

89	तक्रार क्र.262 श्री. तुषार प्रकाश मोरे वनविभागाच्या जागेत अतिक्रमण करुन बेकायदेशीररित्या कब्जा केल्याबाबत. दि.22.08.2023.	• **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी पालघर
90	तक्रार क्र.265 श्री. कृष्णा गुप्ता वैतरणा येथे रेज्वे ब्रीज क्र.92 च्या पश्चिम दक्षिण दिशेला अंदाजे 300 मी अंतरावर आजूबाजूच्या ठिकाणी कांदळवन नष्ट केल्याप्रकरणी. दि.25.08.2023.	• **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, पालघर
91	तक्रार क्र.266 श्री. कृष्णा गुप्ता वसई तालुक्यातील खानिवडे, हेदवडे गाव येथील मोठया प्रमाणातकांदळवन (Mangroves) नष्ट केल्याप्रकरणी "पर्यावरण संरक्षण अधिनियम, 1986' अन्वये तातडीने फौजदारी कारवाई करुन, गुन्हा दाखल करणेबाबत. दि.25.08.2023.	• **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	जिल्हाधिकारी, पालघर
92	तक्रार क्र.270 श्री. निलेश फापाळे पालघर जिल्ह्यातील वसई तालुका हद्दीतील CRZ बाधित मौजे ससूनवघर सर्वे क्र.175 मध्ये कांदळवनाची झाडे नष्ट करत असल्याबाबत. दि.05.09.2023.	• **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर व वसई –विरार शहर महानगरपालिका यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. आयुक्त, वसई-विरार शहर महानगरपालिका
93	तक्रार क्र.272 श्री. स्टॅलिन डी. Floods caused by destruction of wetlands, Mangroves low lying areas along Gujrat Highway after Vasai Creek bridge. दि.22.09.2023.	• **सदर प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पालघर व वसई –विरार शहर महानगरपालिका यांना सदर तक्रारीवर कार्यवाही करुन अहवाल 15 दिवसात समितीस सादर करण्याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी सूचना दिल्या.**	1. वसई-विरार शहर महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उप वनसंरक्षक, डहाणू

94	तक्रार क्र.283 श्री. मॅकेन्झी डाबरे खाजण जमिनीवरील पाच एकर क्षेत्रातील मॅंग्रोज कत्तल करुन केलेल्या बेकायदा बांधकामावर तसेच मॅंग्रोजची कत्तल करणाऱ्या कैलास म्हात्रे व इतर इसमांविरोधात कारवाई होणेकरीता धरणे आंदोलनाबाबत. दि.29.11.2023.	• **या प्रकरणी मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या निर्देशानूसार सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचेमार्फत दिनांक 05.12.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळपाहणी अहवाल संबंधित अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला आहे.**	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. उप वनसंरक्षक, डहाणू

(एस.व्ही.रामाराव)
सह-अध्यक्ष,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक, कांदळवन कक्ष

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)
अध्यक्ष,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग